

SISÄLLYSLUETTELO

MAATALOUS

Eläimet

Keskimääräinen eläinluku tiloilla	4
Kotieläimet	4
Kanalat	5
Navettatyypit tuotosseurantakarjoissa 2019	5
Laiduntaminen ja ulkoilutus tuotosseurantakarjoissa	5
Lypsykoneet 2019	6
Tuotosseurantakarjan keskitulos ja maidon pitoisuudet 2019	6
Otantaan perustuvat eläinsuojelutarkastukset	7
Eläinsuojelutarkastukset kaupallisissa eläinkuljetuksissa	7
Eläinten hyvinvointikorvausta saavat tilat	7
Eläinten terveydenhuollon toteutuminen sika- ja nautatiloilla	8
Vastuullisen tuotannon raja-arvot sianlihantuotannossa	9
Mikrobiläkkeiden käyttö tuotantoeläimillä	9
Broilerin hyvinvointia kuvaava jalkapohjaindeksi	9

Kasvit

Sademäärä 1981–2019	10
Keskilämpötila 1981–2019	10
Ilmasto kasvukauden aikana	10
Päivän pituus	10
Sato	11
Peltoalan käyttö	12
Kasvinsuojeluaineiden myynti	13
Kasvinsuojeluainejäämien valvonta 2018	13
Luonnonmukaisesti viljelty peltoala ja luomutilat	14
Luomutoimijoiden määrä	14
Luomupeltoalan käyttö	15
Luomutuotanto	16
Luomun markkinaosuus	16

Muut

Maatalous- ja puutarhayritysten määrä	17
Maatalous- ja puutarhayritysten määrän muutos	17
Maatalous- ja puutarhayritysten omistus	18
Maatalouden työlliset	18
Maatalous- ja puutarhayritysten päätuotantosunnat	19

Maatalous- ja puutarhayritysten tulot tuotantosuunnittain	19
Maatalouden ja puutarhatalouden tuotantokustannukset	20
Maa- ja puutarhatalouden tuotto	21
Ympäristökorvaus	21
Muu yritystoiminta maatalous- ja puutarhayrityksissä	22
Maatalouden kannattavuuskerroin tuotantosuunnittain 2003–2019e	23
Yrittäjätulo	24
Tuottajahinnat	24
Maatalousyrittäjien lomitus	25
Maatalousyrittäjien keski-ikä ja lukumäärä	25
Tärkeimmät työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymisen syyt maatalousyrittäjillä	26
Mehiläisalan lukuja	26

ELINTARVIKKEET

Talous

Elintarvikejalostajat toimialoittain	27
Elintarvike- ja juomateollisuuden toimipaikat yrityskoon mukaan	28
Elintarviketeollisuuden suurimmat toimialat	29
Elintarviketuonti ja -vienti	30
Elintarvikevienti maittain	32
Elintarvikevienti maittain ja tuoteryhmittäin 2019	33
Elintarviketeollisuuden T&K menot	34
Kulutusmenot	34
Ravintomenot	35
Elintarvikkeiden reaalihintakehitys Suomessa 2005–2019	35
Vähittäishinnat	36
Yleisin elintarvikkeiden arvonlisävero EU-maissa 2020	37
Hintaindeksit 2018	38

Tuotanto ja kulutus

Kotitalouksien kulutus elintarvikkeisiin ja alkoholittomiin juomiin	39
Liha	40
Kananmunat	40
Maitotuotteet ja ravintorasvat	41
Leipävilja	41
Kala	42
Kalan kulutus	42
Kasvikset ja hedelmät	43
Marjat ja sienet	44
Riistasaaliit	45

Muut

Elintarvikeomavaraisuus	46
Määräystenvastaiset elintarvikkeet 2019	47
Määräystenvastaisuuden syyt 2019	48
Eläviä eläimiä ja eläimistä saatavia elintarvikkeita koskeva vierasainevalvontaohjelma	48
Elintarvikevalvontamäärät 2018	49
Takaisinvetojen määrä	50
Takaisinvetojen syyt 2019	50
Ruokamyrkytys epidemiat ja sairastuneiden määrä 2019	50
Ruokamyrkytys epidemiat välittäjäelintarvikkeen mukaan 2019	51

KAUPAT JA AMMATTIKEITTIÖT

Myymlöiden lukumäärä myymälätyypin mukaan	52
Päivittäistavaroiden myynti myymälätyypeittäin	52
Keittiöiden luku- ja annosmäärät toimialoittain 2020	53
Luomutuotteiden osuus julkisissa ruokapalveluissa	53
Luomun käyttötiheys ruokapalveluissa	53

YLEISTÄ

Kotitalouksien määrä	54
Suomen väkiluku	54
Suomen asukastiheys	54
Kotitalouksien keskikoko	54
Bruttokansantuote	55
Tuotannon brutto- ja jalostusarvo toimialoittain 2018	56
Biotalous vuonna 2018	57
Työvoima	58
Ammattitaudit toimialoittain 2016	59
Työtaturmien määrä	59
Elintarvikkeiden kulutus henkeä kohti Suomessa ja EU:ssa	60
Merkittävimmät ravintoaineiden lähteet	61
Vitamiinien ja kivennäisaineiden saanti ruuasta suosituksiin verrattuna	62
Suomalaisten päivittäinen ateriointi	63
Terveyskäyttäytyminen 2019	64

Merkkien selityksiä

e = ennakkotieto

.. = puuttuva tieto

KESKIMÄÄRÄINEN ELÄINLUKU TILOILLA

Keskieläinluku kpl/tila	2012	2018 ¹⁾	2019 ¹⁾
Siat	1 175	1 887	2 038
Naudat	70	91	95
Siipikarja	32 412	32 506	34 272

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kotieläinten lukumäärä

¹⁾ Maatalous- ja puutarhayrityksen määritelmää on muutettu 2013.
Vuoden 2012 luku on laskettu takautuvasti.

KOTIELÄIMET

Kotieläimiä 1 000 kpl	1995	2005	2018	2019
Hevosia	50	64	74	74
Nautakarjaa	1 148	959	882	858
lypsylehmiä	399	319	271	262
emolehmiä	29	35	60	60
Lampaista ¹⁾	159	87	155	145
uuhia	69	52	76	72
muut lampaat	90	35	80	72
Sikoja ²⁾	1 400	1 401	1 089	1 072
emakoita	161	177	83	82
lihasikoja	451	460	508	495
porsaita	476	451	477	475
Siipikarjaa ³⁾	10 358	10 538	14 140	14 360
kanoja	4 179	3 128	3 985	3 900
broilereita	4 276	5 472	8 781	9 112
kalkkunoita	80	495	299	263
Vuohia	6	7	5	6
Eloporoja ⁴⁾	208	207	185	185

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kotieläinten lukumäärä, Tilastokeskus, Suomen Hippos ry.

¹⁾ Vuodesta 2015 lähtien lammasluvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden.

²⁾ Sikojen luokittelu muuttunut v. 2015 alkaen. Ainoastaan luokka 'Sikoja' on vertailukelpoinen aiempiin vuosiin nähden.

³⁾ Vuodesta 2016 lähtien siipikarjan lukumäärät eivät ole täysin vertailukelpoisia aikaisempiin vuosiin nähden.

⁴⁾ Elämään jätetyt vuotta vanhemmat lukuporot + vasat.

KANALAT

Kanalatyyppi	% kananmunatuotannosta		
	2010	2018	2019
Virikehäkki	89	59	58
Lattia	9	33	32
Ulko ¹⁾	..	2	2
Luomu	2	7	8

Lähde: Suomen Siipikarjaliitto ry

¹⁾ Ennen vuotta 2018 ulkotuotanto tilastoitiin osaksi lattiatuotantoa.

NAVETTATYYPIT TUOTOSSEURANTAKARJOISSA 2019

	Navetoita	%	Lehmiä	%	Keskilehmä- luku, kpl/tila
Parsinavetta	2 307	59	68 518	36	29,7
Pihatto	1 636	41	123 790	64	75,7
Yhteensä	3 943 ¹⁾	100	192 308	100	48,8

Lähde: ProAgria

¹⁾ Tiedossa ei ole mukana kaikki tuotosseurantakarjat.

Parsinavetta: Lehmä on kytketty päästään kiinni parteen, jossa se syö ja lepää, ja jossa se myös lypsetään.

Pihatto: Lehmät ovat irti rakennuksessa, jossa niille on erillinen ruokinta- ja lepoalue. Lehmät lypsetään joko lypsyasemalla tai robotti lypsää ne.

LAIDUNTAMINEN JA ULKOILUTUS TUOTOSSEURANTAKARJOISSA

Karjoja	2010		2019	
	kpl	%	kpl	%
Kesällä laidun, talvella ulkoilu	455	7,9	389	9,4
Kesällä laidun, talvella sisällä	3 895	67,8	2 523	60,7
Kesällä tarhassa, talvella ulkoilu	103	1,8	99	2,4
Kesällä tarhassa, talvella sisällä	347	6	248	6,0
Kesällä ja talvella sisällä	946	16,5	896	21,6
Yhteensä	5 746	100	4 155	100

Lähde: ProAgria

LYPSYKONEET 2019

Lypsykonetyyppi	Tiloja	%
Putkilypsy	2 473	56,0
Lypsyasema	1 051	24,0
Automaattilypsy	823	19,0
Kannukone	28	1,0
Yhteensä	4 375	100,0

Lähde: ProAgria

TUOTOSSEURANTAKARJAN KESKITUOTOS JA MAIDON
PITOISUUDET 2019

Rotu	Lehmiä, kpl	Keski- tuotos, kg/ lehmä	Maidon pitoisuudet, % Valku- Rasva EKM ¹⁾ Solut ²⁾ ainen
Ayrshire	83 371	9 394	3,63 4,49 10 138 166
Holstein	92 346	10 511	3,52 4,22 10 969 174
Suomenkarja	1 626	6 413	3,47 4,41 6 817 191
Itäsuomen- karja	197	4 150	3,45 4,29 4 367 199
Länsisuomen- karja	1 091	7 098	3,48 4,45 7 586 182
Pohjois- suomenkarja	338	5 521	3,41 4,29 5 759 228
Jersey	945	8151	3,92 5,21 9 720 192
Muu	499	9362	3,51 4,22 9 814 155
Kaikki	178 969	9 937	3,57 4,34 10 534 171

Lähde: ProAgria

¹⁾ Energiakorjattu maitotuotos (maidon rasva-, valkuais- ja laktoosi-pitoisuudet huomioidaan).

²⁾ Maidon solupitoisuuden geometrinen keskiarvo 1 000 kpl/ml.

OTANTAAN PERUSTUVAT ELÄINSUOJELUTARKASTUKSET

kpl	Tarkastuksia			Laiminlyöntejä		
	2011	2018	2019	2011	2018	2019
Siat	52	22	32	13	6	13
Naudat	362	209	171	97	22	58
Munivat kanat	26	1	0	5	1	0
Broilerit	..	4	7	..	1	0
Vuohet	12	1	5	0	0	0
Ankat ja hanhet	8	..	..	0	..	..
Lampaat	32	21	99	8	0	20

Lähde: Ruokavirasto

ELÄINSUOJELUTARKASTUKSET KAUPALLISISSA
ELÄINKULJETUKSISSA

	2005	2011	2018	2019
Tarkastukset (lkm)	451	387	382	424
Epäkohdat (%)	24	16	6	12

Lähde: Ruokavirasto

ELÄINTEN HYVINVOINTIKORVAUSTA SAAVAT TILAT ¹⁾

Tiloja, kpl	2017	% tiloista	2018	% tiloista	2019	% tiloista
Nautatilat	4 841	52	4 787	53	4 619	54
Sikatilat	773	72	746	73	708	73
Lammas/ vuohetilat	307	47	311	47	314	50
Siipikarja- tilat	357	75	358	75	345	75

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Tilat, joille maksettu korvausta.

% tiloista, jotka voivat hakea hyvinvointikorvausta (riittävä eläinmäärä).

ELÄINTEN TERVEYDENHUOLTOTYÖN TOTEUTUMINEN SIKAJA- JA NAUTATILOILLA

	Terveiden- huoltosopimus eläinlääkäriin kanssa		Kattavuus %		Erityis- tasolla ¹⁾		Kansallisella tasolla ²⁾		Perustasolla ³⁾		Passivoitu ⁴⁾		Terveiden- huoltokäyntejä	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Sikatilat (pi- topaikat)	1 119	1 080	89	98	38	37	964	919	44	61	62	55	4 752	4 643
Nautatilat	7 560	7 357	71	75	..	..	..	..	..	..	..	..	10 694	11 356

Lähde: ETT, Sikava (sikaloiden terveystilastusrekisteri) ja Naseva (nautojen terveydenhuollon seurantajärjestelmä)

¹⁾ Täyttää vapaaehtoiset elinkeinon jalostussikaloille asettamat erityisvaatimukset www.sikava.fi.

²⁾ Täyttää vapaaehtoiset elinkeinon asettamat terveydenhuollon vaatimukset.

³⁾ Joku vapaaehtoisista kansallisen tason vaatimuksista ei täyty.

⁴⁾ Pitopaikka tyhjänä.

Pitopaikkojen määrä eri terveystilastustasoilla vuosittain 31.12.

VASTUULLISEN TUOTANNON RAJA-ARVOT SIANLIHANTUOTANNOSSA

Vuosi	Pito- paik- koja kpl	Pitopaikat ¹⁾ , joilla VTM		VTM-ylitykset ¹⁾ , lihasiat			VTM-ylitykset ¹⁾ , emakot	
		alit- tuu	ylit- tyy	koko- ruho	osa- ruho	kuol- leisuus	koko- ruho	kuollei- suus
2018	1 083	92,8	7,2	1,4	2,6	3,1	0,7	1,4
2019	1 051	91,5	8,5	2,2	2,4	2,8	1,6	1,0

Lähde: ETT, Sikava (sikaloiden terveystuotusrekisteri)

Vastuullisen tuotannon mittarit (VTM) ovat osa sianlihantuotannon kansallisen tason ehtoja (sikava.fi/terveysluokitus). Näiden raja-arvojen ylittymistä tarkkaillaan puolivuositain. Raja-arvo kokoruhohylkäyksille: emakot 7 % ja lihasiat 1,1 %. Raja-arvo lihasikojen osa-ruhohylkäyksille on 12 %. Raja-arvo emakkokuolleisuudelle on 16 % (kumulatiivinen kuolleisuus keskieläinmäärää kohden), lihasikojen kuolleisuudelle 4 %.

¹⁾ %-osuudet pitopaikoista suhteutettuna kaikkiin pitopaikkoihin. Puuttuvien arvojen lukumääriä ei ole eritelty.

MIKROBILÄÄKKEIDEN KÄYTTÖ TUOTANTOELÄIMILLÄ

	EU/ETA-alue keskimäärin			Suomi		
	2010 ²⁾	2015 ³⁾	2017 ³⁾	2010	2015	2017
mg/PCU ¹⁾	131	136	107	25	20	19

Lähde: Euroopan lääkevirasto EMA, ESVAC

¹⁾ Tuotantoeläinpopulaatioon suhteutettu kulutus (PCU, population correction unit = populaatiokorjausyksikkö, jonka laskennassa huomioidaan tärkeimmät tuotantoeläinlajit) EU/ETA-alueen tulos on laskettu jakamalla mikrobilääkkeiden kokonaismyynti kaikissa raporttiin osallistuneissa maissa näiden maiden yhteenlasketulla populaatiokorjausyksiköllä.

²⁾ Osallistuneiden maiden lukumäärä: 19

³⁾ Osallistuneiden maiden lukumäärä: 31

BROILERIEN HYVINVOINTIA KUVAAVA JALKAPOHJAINDEKSI

	2012	2018	2019
Parvien osuus %, joilla pisteet alle 40	94,46	98,50	99,10
Parvien osuus %, joilla pisteet 40–80	4,91	1,28	0,70
Parvien osuus %, joilla pisteet yli 80	0,62	0,18	0,21

Lähde: ETT

Kaikista broileriparvista arvioidaan teurastamalla vähintään sadan linnun yksi jalkapohja. Ihotulehduksen vakavuusasteelle on kolme luokkaa 0, 1 ja 2, joista 0 vastaa tervettä jalkapohjaa. Alle 40 pistettä/parvi katsotaan hyväksi tilanteeksi.

SADEMÄÄRÄ 1981–2019, mm

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	105	202	203	150
Jyväskylä	114	225	177	127
Oulu	84	192	134	95
Sodankylä	100	194	138	102

Lähde: Ilmatieteen laitos

KESKILÄMPÖTILA 1981–2019, °C

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	4,5	16,4	6,9	-3,2
Jyväskylä	2,6	14,9	3,8	-7,2
Oulu	1,7	14,8	3,4	-8,1
Sodankylä	-0,9	12,8	0,1	-12,3

Lähde: Ilmatieteen laitos

ILMASTO KASVUKAUDEN AIKANA

	Tehoisa lämpösumma vertailukaudella			Sademäärä vertailukaudella		
	2019	2018	1981–2010	2019	2018	1981–2010
Jokioinen	1 417	1 727	1 307	310	263	341
Kauhava	1 266	1 531	1 185	241	211	286
Oulu	1 130	1 448	1 170	242	259	257
Sodankylä	841	1 147	795	182	252	227

Lähde: Ilmatieteen laitos

PÄIVÄN PITUUS, tuntia

	kevät	kesä	syksy	talvi
Helsinki	14,5	17,5	10,2	7,2
Kauhava	14,9	18,4	9,9	6,4
Oulu	15,3	19,1	9,7	5,8
Sodankylä	15,8	21,1	9,3	4,3

Lähde: Ilmatieteen laitos

SATO

	1995	2005	2018	2019
Vehnä				
ala 1 000 ha	101	215	178	198
kokonaissato milj. kg	380	801	495	902
sato kg/ha	3 770	3 730	2 780	4 560
Ruis				
ala 1 000 ha	21	14	16	38
kokonaissato milj. kg	58	32	42	183
sato kg/ha	2 770	2 290	2 580	4 820
Ohra				
ala 1 000 ha	516	594	405	398
kokonaissato milj. kg	1 764	2 103	1 336	1 170
sato kg/ha	3 420	3 540	3 300	4 230
Kaura				
ala 1 000 ha	329	345	289	298
kokonaissato milj. kg	1 097	1 073	818	1 170
sato kg/ha	3 330	3 110	2 830	3 930
Sokerijuurikas				
ala 1 000 ha	35	31	10	11
kokonaissato milj. kg	1 110	1 181	355	501
sato kg/ha	31 900	37 870	36 270	47 640
Rypsi ja rapsi				
ala 1 000 ha	85	77	53	32
kokonaissato milj. kg	128	106	71	42
sato kg/ha	1 500	1 380	1 330	1 330
Herne				
ala 1 000 ha	5	4	9	12
sato milj. kg	11	8	20	34
sato kg/ha	2 420	93	2 350	2 860
Peruna				
ala 1 000 ha	36	29	21	21
sato milj. kg	798	743	600	619
sato kg/ha	22 110	25 700	28 060	28 930
Vihannekset				
kokonaissato milj. kg	234	248	257	257 ¹⁾
tomaatti	31	38	39	40
kasvihuonekurkku	24	32	45	48
valkokaali	24	19	19	19 ¹⁾
porkkana	61	67	67	77
sipuli	17	21	24	31
Ruukkuvihannekset milj. kpl	30	64	116	116 ¹⁾

Lähde: Luonnonvarakeskus / Satotilasto

¹⁾ Vuoden 2018 tieto.

PELTOALAN KÄYTTÖ

	1995 1 000 ha	2005 1 000 ha	2018 ¹⁾ 1 000 ha	2019 ¹⁾ 1 000 ha
Nurmikasvit	755	620	763	786
Vilja yht.	978	1 188	1 040	1 066
vehnä	101	215	190	206
ruis	21	14	17	38
ohra	516	595	463	455
kaura	329	346	324	319
seosvilja	11	16	42	41
muut viljat	0,5	1,1	1,7	3,5
Rypsi ja rapsi	85	77	58	37
Sokerijuurikas	35	31	10	11
Peruna	36	29	22	22
Muut viljelykasvit	29	49	104	101
Tuotantoala yhteensä	1 918	1 993	1 996	2 023
Kesanto	223	241	246	222
Viljelyala yhteensä	2 141	2 235	2 242	2 245

Lähde: Luonnonvarakeskus / Käytössä oleva maatalousmaa 2013–2019

¹⁾ Sisältää vain taloudellisen kynnysarvon (SO 2 000 euroa) ylittävät yritykset.

	1995 ha	2005 ha	2018 ha	2019 ha
Maatalous- ja puutarha- yritysten keskipeltoala	22	33	48	49

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten keskimääräinen käytössä oleva maatalousmaa

KASVINSUOJELUAINEIDEN MYYNTI

	1995	2005	2017	2018
Tehoaineiden myynti (tn)				
kasvitautilien torjunta-aineet	114	255	195	171
tuhoeläinten torjunta-aineet	57	47	33	22
rikkakasvien torjunta-aineet	791	1 077	1 007	982
kasvunsäätteet	73	52	92	68
Valmisteiden myynti (tn)				
kasvitautilien torjunta-aineet	236	718	732	665
tuhoeläinten torjunta-aineet	160	147	168	169
rikkakasvien torjunta-aineet	1 768	2 639	2 544	2 697
kasvunsäätteet	131	107	182	156

Lähde: Turvallisuus- ja kemikaalivirasto, Eurostat

KASVINSUOJELUAINEJÄÄMIEN VALVONTA 2018 ¹⁾

Näytteen alkuperä	Satunnais- näytteitä	Määräyksen- vastaisia %
Kotimainen	575	0,0
EU	920	0,04
EU:n ulkopuolelta	420	0,08
Yhteensä	1 915	3,4

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Näytteitä hedelmistä, kasviksista, viljasta, prosessoiduista elintarvikkeista, lastenruuista ja eläinperäisistä tuotteista.

LUONNONMUKAISESTI VILJELTY PELTOALA JA LUOMUTILAT

Ala, ha	1995	2005	2018	2019
Luomuhyväksytty ala	23 139	135 223	235 065	257 650
Siirtymävaiheessa	21 557	12 364	61 581	49 106
Kokonaisluomuala	44 696	147 588	296 645	306 756
Luomualan osuus kokonaisviljelyalasta %	..	6,7	13,1	13,5
Luomuala/tila	20	34	59	61
Luomutiloja, kpl	2 793	4 296	5 039	5 129
Luomualan osuus kokonaisviljelyalasta %				
EU 28	..	3,6 ¹⁾	7,5	..
Kokonaisluomuala EU 28		6 475 828 ¹⁾	13 437 272	..

Lähde: Ruokavirasto, Eurostat

¹⁾ Vuoden 2005 luku on EU 27.

LUOMUTOIMIJOIDEN MÄÄRÄ

	2008	2011	2018	2019
Luomualkutuotanto ¹⁾	3 758	3 975	4 988	4 990
josta luomueläintiloja	511	643	1 037	1 036
Luomuelintarviketoimijat	401	487	749 ²⁾	784 ²⁾
Luomurehutoimijat	16	33	44	39
Luomusiemenpakkaamot	..	31	28	31
Yhteensä	4 175	4 526	5 934	6 012
Luomualkutuotanto EU 28	..	..	297 442 ³⁾	..

Lähde: Ruokavirasto, Eurostat

¹⁾ Maatilojen lisäksi mukana myös pelkät kasvihuone-, sienimö- ja mehiläistoimijat.

²⁾ Luvussa mukana alihankintatoimijat.

³⁾ Vuoden 2018 tieto.

LUOMUPELTOALAN KÄYTTÖ

Luomuhyväksytty ala, ha	1995¹⁾	2005	2018	2019
Nurmikasvit	11 431	60 195	149 187	162 316
Vilja yht.	8 158	46 362	61 503	67 053
vehnä	724	6 629	6 206	6 950
ruis	1 616	4 594	2 968	4 731
ohra	2 118	6 760	6 459	7548
kaura	2 447	23 134	32 485	33 408
seos: korsiviljat	302	2 798	3 296 ²⁾	3 456 ²⁾
seos: palko+korsiviljat	927	1 842	9 272 ²⁾	10 040
Herne	120	1 289	1 768	2 931
Tattari	23	185	584 ¹⁾	512
Kumina	9	355	232 ²⁾	322 ²⁾
Pellava	22	277	47 ²⁾	43 ²⁾
Rypsi	64	2 419	1 976	2 246
Peruna	423	440	739	757
Avomaan vihannekset	197	211	527	1 140
Kasvihuonevihannekset	2	9	8	8
Lehtiyrtit	17	16	8 ²⁾	55 ²⁾
Marjat ja hedelmät	256	800	771	811
Muut kasvit	395	3 672	13 398	15 124
Kesanto	2 022	19 178	4 317	4 323
Yhteensä	23 139	135 223	235 065	257 641

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Ei sisällä Ahvenanmaan tietoja.²⁾ Ahvenanmaalla ei tuotantoa.

Tavanomaisen peltoalan käytön luvut sivulla 12.

LUOMUTUOTANTO

	2007	%	2018	%	2019	%
	milj. kg	koko- nais- tuotan- nosta	milj. kg	koko- nais- tuotan- nosta	milj. kg	koko- nais- tuotan- nosta
Nauta	..	..	2,6	3	2,6	3,1
Sika	..	..	0,7	0,5	0,8	0,4
Lammas	..	..	0,4	24,8	0,3	25,3
Siipikarja	..	..	..	..	..	..
Kananmunat	1,1	2	4,7	6,2	5,2	6,9
Leipäviljat (vehnä ja ruis)	18,2	2,1	14,2	2,6	28,0	3,2
Peruna	3,7	0,5	13,5	2,2	12,5	2,0
Herne	1,2	18,8	3	14,7	3	14,7
Maito, milj. litraa	26,8	1,2	69	3	74	3,3

Lähde: Pro Luomu, Luonnonvarakeskus / Luomusatotilastot

Luomutuotteiden markkinaosuus (€) Suomen päivittäistavarakaupassa vuonna 2019 oli 2,6 %.

Lähde: Pro Luomu

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN MÄÄRÄ

Tilakoko pelto ha	1995 kpl	2005 kpl	2018 ¹⁾ kpl	2019 ¹⁾ % tiloista kpl	
0–5	9 988	5 228	1 480	1 401	3
5–10	17 049	8 765	6 246	6 268	13
10–15	16 918	8 481	4 987	4 885	10
15–25	25 634	13 989	7 968	7 793	17
25–50	23 870	19 660	11 700	11 256	24
50–75	4 508	7 549	6 109	5 973	13
75–100	1 209	3 116	3 554	3 526	8
100–150	622	1 990	3 331	3 347	7
150–	166	739	2 258	2 378	5
Yhteensä	99 964	69 517	47 633	46 827	100

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tilakokoluokittain käytössä olevan maatalousmaan mukaan

Vuonna 1995 vain yli 1 hehtaarin tilat.

¹⁾ Maatalous- ja puutarhayrityksen määritelmää on muutettu. Lukuja ei voi verrata aiempien vuosien lukuihin.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN MÄÄRÄN MUUTOS

Maatiloja	2000	2018 ¹⁾	2019 ¹⁾	Muutos 18/19 %
kpl	78 434	47 633	46 827	-1,7 %

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosuunnittain

¹⁾ Maatalous- ja puutarhayritykseksi on vuoden 2013 määritelmän uudistamisen jälkeen laskettu tila, jonka taloudellinen koko on yli 2 000 euroa.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN OMISTUS

Omistajaryhmä	1995 ¹⁾ kpl	2005 kpl	2018 ²⁾ kpl	2019 ²⁾ kpl	% tiloista
Yksityishenkilöt	86 933	61 477	41 013	40 212	86,0
Perikunnat ja maatalousyhtymät	12 468	7 297	5 261	5 190	11,0
Valtiot, kunnat ym. yhteisöt	563	743	1 359,0	1 425	3,0
Maatiloja yhteensä	99 964	69 517	47 633	46 827	100

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä oikeudellisen muodon mukaan

¹⁾ Vain yli 1 hehtaarin tilat.

²⁾ Maatalous- ja puutarhayritykseksi on vuoden 2013 määritelmän uudistamisen jälkeen laskettu tila, jonka taloudellinen koko on yli 2 000 euroa.

MAATALOUDEN TYÖLLISET

Työlliset, 1 000 henk.	1995	2005	2018	2019
Yrittäjät ¹⁾	116	73	56	56
heistä naisia	37	22	15	15
Palkansaaajat	25	20	16	14
heistä naisia	12	9	7	7
Yhteensä	141	93	72	70

Lähde: Tilastokeskus / Työvoimatutkimus

¹⁾ Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet yhteensä.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN PÄÄTUOTANTOSUUNNAT

Tilojen lkm	1995 ¹⁾	2010	2018	2019	%
Lypsykarjatalous	32 480	10 205	6 263	5 727	12,2
Muu nautakarjatalous	9 394	1 270 ²⁾	516	450	1,0
Naudanlihantuotanto	..	3 080	2 868	2 809	6,0
Sikatalous	6 249	1 355	577	526	1,1
Siipikarjatalous	2 239	375	435	419	0,9
Muu laidunkarja ³⁾	..	3 544	2 160	2 107	4,5
Kasvinviljely	42 287	..	..	..	..
josta viljanviljely	..	20 927	15 197	14 926	31,9
Muu kasvinviljely	..	13 092	15 533	15 788	33,7
Muut	7 315	..	..	..	..
Kasvihuonetuotanto	..	1 371	787	714	1,5
Avomaan puutarha- tuotanto	..	1 696	1 402	1 346	2,9
Sekamuotoinen tuotanto	..	2 568	1 895	2 015	4,3
Yhteensä aktiivitalat	99 964	58 213	47 633	46 827	100

Lähde: Luonnovarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten lukumäärä tuotantosunnittain ELY-keskuksittain

¹⁾ Vuoden 1995 luvut eivät ole suoranaisesti verrattavissa muiden vuosien lukuihin.

²⁾ Yhdistetty emolehmätuotanto ja lihanautojen kasvatus.

³⁾ Sisältää lammis-, vuohi- ja hevostalouden.

MAATALOUS- JA PUUTARHAYRITYSTEN TULOT TUOTANTOSUUNNITTAIN

	Valtionveronalaiset tulot puoliset yhteensä			Maatilatalouden tulot puolisot yhteensä		
	2000	2017	2018	2000	2017	2018
	€	€	€	€	€	€
Lypsykarja- talous	31 746	60 384	63 478	24 812	46 365	48 978
Liha- ym. naudat	30 129	62 364	67 886	15 878	33 581	36 599
Siipikarja- talous	45 752	96 765	127 393	28 624	58 754	63 599
Sikatalous	41 644	73 513	79 931	28 421	45 854	50 094
Lampaat, vuo- het, hevoset	29 434	54 115	58 353	3 704	10 866	12 864
Viljanviljely	38 623	66 606	70 458	10999	16 460	19 122
Muu kasvin- tuotanto	35 760	60 896	63 243	11 695	16 832	18 936
Muu tuotanto	28 901	61 088	58 705	6 524	15 884	15 360
Keskimäärin	35 235	66 966	73 681	16 324	30 575	33 194

Lähde: Tilastokeskus / Maa- ja metsätalousyritysten taloustilasto

MAA - JA PUUTARHATALOUDEN TUOTANTOKUSTANNUKSET

	2002 Milj. €	2005 Milj. €	2017 Milj. €	2018 Milj. €
Tarvikekustannukset yhteensä	1 572	1 569	2 010	2 054
Lannoitteet ja kalkitus	194	186	224	222
Muut kasvinviljelykustannukset	256	309	404	435
Polttoaineet	176	209	293	298
Sähkö	117	115	207	248
Ostorehukustannukset	516	438	500	484
Kotieläinkustannukset	313	322	383	367
Tilakäyttökustannus ¹⁾	368	312	401	412
Konekustannukset yhteensä	844	875	991	1 027
Konepoistot	502	543	504	498
Muut konekustannukset	342	332	487	529
Rakennuskustannukset yhteensä	316	317	356	346
Rakennuspoistot	256	258	294	284
Muut rakennuskustannukset	60	58	62	63
Muut kustannukset yhteensä	693	731	938	952
Vakuutukset	241	255	279	312
Kiinteät vuokrat	102	101	187	163
Muut poistot	45	46	44	44
Muut kustannukset	305	328	411	432
Työkustannukset yhteensä	1 835	1 775	1 359	1 391
Maksetut palkat	166	185	282	305
Palkkavaatimus	1 669	1 590	1 078	1 085
Korkokustannukset yhteensä	597	621	532	562
Korkokulut	127	112	116	119
Oman pääoman korkovaatimus	470	509	416	443
Yhteensä	6 226	6 199	6 587	6 744

Lähde: Luke / Maatalouden kokonaislaskenta

Aineisto: Luke kannattavuuskirjanpitolukset

¹⁾ Omalla tilalla tuotettujen ja käytettyjen rehujen ja kasvinsiementen kustannukset.

MAA- JA PUUTARHALAUDEN TUOTTO

Tuottoerä	2002 Milj. €	2005 Milj. €	2017 Milj. €	2018 Milj. €
Kasvinviljelytuotto yhteensä	814	671	1 019	1 057
Ruis ja vehnä	86	72	153	119
Ohra	158	158	237	286
Kaura ja muut viljat	147	81	162	182
Öljykasvit	20	20	39	28
Nurmirehut	240	215	309	326
Peruna ja sokerijuurikas	140	110	81	79
Palkokasvit ja muut kasvit	23	15	38	37
Kotieläintuotto yhteensä	1 808	1 652	1 806	1 729
Nautakarja	1 243	1 097	1 295	1 270
Sika	348	348	263	242
Siipikarja	212	175	219	191
Lammas-, vuohi- ja hevostuotto	5	5	29	26
Kasvihuone- ja avomaa- tuotto	464	523	758	910
Rahoitustuotto	17	13	10	16
Muu tuotto	155	170	202	243
Tuet yhteensä	1 846	1 922	1 829	1 832
CAP-tuet	434	499	585	561
LFA-tuki ja ympäristötuki	714	738	826	837
Kansalliset tuet ja inves- tointituet	697	684	405	400
Yhteensä	5 104	4 924	5 624	5 787

Lähde: Luke / Maatalouden kokonaislaskenta

Aineisto: Luke kannattavuuskirjanpitolukokset

Laskennassa mukana myös omalla tilalla tuotettujen ja käytettyjen rehujen ja siementen arvo.

YMPÄRISTÖKORVAUS

Ympäristösitoumukseen sitoutuneet maatilat	2012	2019
Kpl	56 143	41 633
% maataloista	91	85
% peltoalasta	90	90

Lähde: Ruokavirasto

MUU YRITYSTOIMINTA MAATALOUS- JA PUUTARHA- YRITYKSISSÄ

Tilojen lkm	2000 ¹⁾	2005 ¹⁾	2010	2016
Teollisuus	4 786	3 753	2 747	1 970
elintarvikkeiden jatko- jalostus	1 065	684	479	430
muiden maatalous- tuotteiden jatkojalostus	134	152	94	80
puutavaran jatkojalostus	1 349	889	583	360
käsitöiden valmistus myyntiin	274	277	155	80
energian tuotanto	959	1 037	907	690
muu teollinen tuotanto	1 005	714	529	320
Rakentaminen	²⁾	881	438	330
Kauppa	1 056	1 298	850	670
Palvelut	15 252	16 547	13 793	10 510
matkailu, majoitus, virkistyspalvelut	2 272	1 865	1 440	1 050
urakointi	8 880	10 013	8 896	7 130
muut palvelut	4 100	4 669	3 457	2 330
Muu alkutuotanto kuin maa- ja metsätalous	744	1 815	981	790
kalojen, rapujen yms. viljely tilalla	112	65	48	40
turkistarhaus	632	510	315	220
poronhoito	²⁾	573	365	250
kalastus	²⁾	144	104	110
muu alkutuotanto	²⁾	523	149	170
Päätoimiala tuntematon			721	..
Monialaisia tiloja yhteensä	21 838	24 294	19 530	14 280

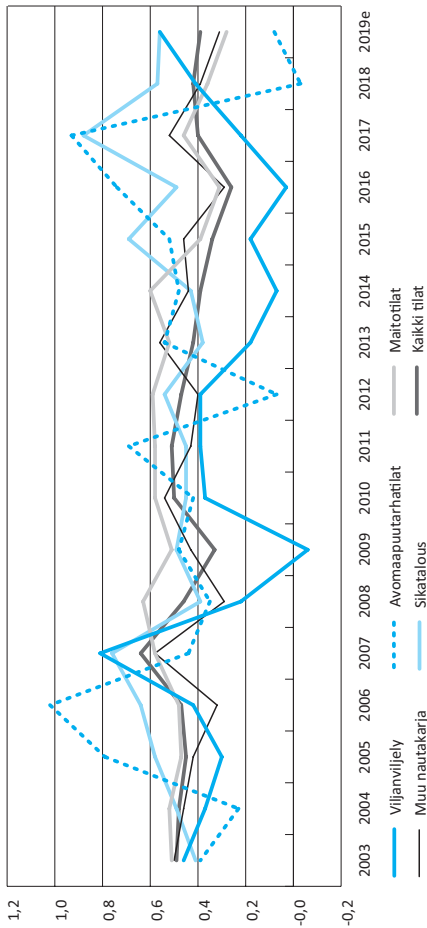
Lähde: Luonnonvarakeskus / Maatalous- ja puutarhayritysten muu yritys-
toiminta

¹⁾ Vuosien 2000 ja 2005 luvuissa ei ole mukana puutarhayrityksiä, jotka harjoittavat vain kasvihuonetuotantoa.

²⁾ Toimialaluokitus osittain erilainen, kyseistä toimialaa ei kysytty.

Huom. Tilan liikevaihdoltaan suurin toimiala.

MAATALOUDEN KANNATTAVUUSKERROIN TUOTANTOSUUNNITTAIN 2003–2019e

Lähde: Luke / Maatalouden kokonaislaskenta

Muut

YRITTÄJÄTULO

	2000 Milj. €	2010 Milj. €	2015 Milj. €	2017 Milj. €	2018 Milj. €
Yrittäjätulo	1 114	932	465	516	526

Lähde: Luke / Maatalouden kokonaislaskenta

Aineisto: Luke kannattavuuskirjanpitolukokset

TUOTTAJAHINNAT

		1995	2005	2018	2019	Muutos 18/19 %
Maito	snt/litra					
normimaidon hinta ¹⁾		31,3	31,5	33,71	32,95	-2,3 %
meijerin jälkitili		1,5	2,2	0,57	0,87	34,5 %
Liha	€/kg					
naudanliha		2,4	2,1	3,12	3,16	1,3 %
sianliha		1,3	1,3	1,52	1,58	3,8 %
broilerinliha		1,1	1,1	1,32	1,36	2,9 %
karitsanliha		1,9	2,6	3,78	3,77	-0,3 %
hevosenliha		1,3	0,3	..	..	
Kananmunat	€/kg	0,5	0,6	1,03	1,04	1,0 %
Vilja ja peruna						
leipävehnä ²⁾	€/tonni	147,0	106,2	193,84	174,26	-11,2 %
ruis ²⁾	€/tonni	149,5	118,4	180,64	167,74	-7,7 %
rehuohra ²⁾	€/tonni	122,3	99,5	171,94	166,20	-3,5 %
kaura ²⁾	€/tonni	118,4	87,1	177,85	170,51	-4,3 %
mallasohra ²⁾	€/tonni	142,1	115,3	179,03	156,06	-14,7 %
ruokaperuna ³⁾	€/100 kg	..	..	18,59	19,65	5,4 %
rypsi ja rapsi ²⁾	€/tonni	..	200,1	355,16	366,09	3,0 %

Lähde: Luonnonvarakeskus / Maataloustuotteiden tuottajahinnat

¹⁾ Perushinta I-luokan maidolle, joka sisältää 4,3 % rasvaa ja 3,3 % valkuaista. Ei sisällä laatuosaa, muita lisiä, tuotantotukea eikä jälkitiliä.

²⁾ Viljelijöille maksettu perushinta sisältäen kuljetuksen ensimmäiseen vastaanottopisteeseen.

³⁾ Viljelijöille maksettu hinta 100 nettokiloa kohden pakkaamolle toimitettuna. Ei sisällä varhaisperunaa.

MAATALOUSYRITTÄJIEN LOMITUS

	2000	2005	2018	2019
MYEL ¹⁾ -vakuutetut maatalousyrittäjät	105 993	90 007	57 459	52 849
Vuosiloman käyttäjät ²⁾	45 254	34 719	15 963	14 947
Sijaisavun käyttäjät	14 934	14 624	5 368	4 929
Tuetun maksullisen lomituksen käyttäjät	10 995	13 521	8 117	7 983
Täysin maksullisen lomituksen käyttäjät	643	314	332	293

Lähde: Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela

¹⁾ Viljelijöiden, metsätalallisten, kalastajien ja poronhoitajien sekä heidän perheenjäsentensä työeläkevakuutus.

²⁾ Vuosiloman saamiseksi maatalousyrittäjällä tulee olla kotieläimiä vähintään neljä kotieläinyksikköä ja hänen tulee olla päätoiminen maatalousyrittäjä.

MAATALOUSYRITTÄJIEN KESKI-IKÄ JA LUKUMÄÄRÄ

	1995		2005		2019	
	keski-ikä	lkm	keski-ikä	lkm	keski-ikä	lkm
Maatalousyrittäjät	45,1	142 000	47,6	90 000	49,1	55 000
Aloittavat yrittäjät ¹⁾	29,9	70	29,8	760	28,6	200
Eläkkeelle siirtyvät ²⁾	60,2	6 600	60,8	3 900	62,1	1 300
LUTU luopujat ³⁾	57,8	560	58,6	1 420	60	280

Lähde: Mela, tilasto perustuu MYEL-vakuutettujen maatalousyrittäjien tietoihin

¹⁾ Luopumistukijärjestelmässä jatkajina aloittavat yrittäjät.

²⁾ Tarkastelussa on huomioitu vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeelle siirtyvät.

³⁾ Luopumistukijärjestelmän puitteissa sukupolvenvaihdoilla luopuvat.

TÄRKEIMMÄT TYÖKYVYTTÖMYYSELÄKKEELLE SIIRTUMISEN SYYT MAATALOUSYRITTÄJILLÄ

%	1995	2005	2018	2019
Hengityselinsairaudet	7	3	2	2
Mielenterveyssairaudet	14	20	21	23
Tuki- ja liikuntaelinsairaudet	46	47	43	39
Vammat, myrkytykset yms.	6	9	8	7
Verenkiertoelinten sairaudet	15	8	8	8
Kasvaimet	..	..	7	10
Hermoston sairaudet	..	..	7	7

Lähde: Mela

% = osuus koko vuoden työkyvyttömyyseläkkeistä maatalousyrittäjillä.

MEHILÄISALAN LUKUJA

	2018	2019
Suomen Mehiläishoitajain Liiton jäsenet	2 750	2 850
Ammattitarhaajat ¹⁾ , kpl	79	88
Luomutarhaajien määrä	58	63
Tuottavien mehiläispesien määrä	72 300	83 900
Luomumehiläispesien määrä	4 488	5 083
Yhden mehiläispesän sato, kg	47	52
Hunajantuotanto, tn	2 606	3 330
Hunajan tuonti, tonnia	2 003	1 800 ^{*)}
Hunajan kokonaiskulutus, tn	4 100	4 200 ^{*)}
Hunajan kulutus, g/hlö	743	800 ^{*)}
Mehiläispesien talvitappiot ²⁾ , %	19	10

Lähde: Suomen Mehiläishoitajain Liitto SML ry

¹⁾ Pesätukitilaston yli 100 pesän tarhaajat.

²⁾ Talven aikana kuolleiden mehiläisten osuus.

^{*)} Lähde: Luonnonvarakeskus / Ravintotase

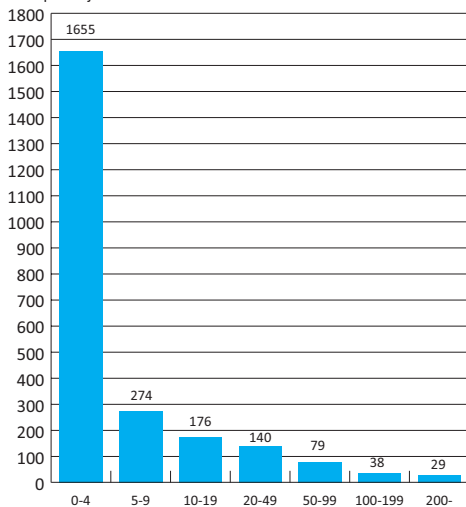
ELINTARVIKEJALOSTAJAT TOIMIALOITTAIN

Toimiala	2000		2014		2017	
	< 20	≥ 20	< 20	≥ 20	< 20	≥ 20
	henkeä	henkeä	henkeä	henkeä	henkeä	henkeä
Teurastus ja lihanjalostus	330	50	385	42	391	44
Kalanjalostus	243	13	300	15	313	19
Vihannesten, marjojen ja hedelmien jalostus	373	22	433	27	437	28
Maidon jatkojalostus	108	42	89	32	87	24
Myllytuotteiden valmistus	145	8	128	14	114	9
Leipomotoiminta	991	110	874	78	770	65
Juomien valmistus	85	14	128	19	105	11
Muiden elintarvikkeiden jalostus	330	48	343	43	389	53
Yhteensä	2 605	307	2 680	270	2 606	253

Lähde: aitojamakuja.fi Ruoka Suomi -teemaryhmä

ELINTARVIKE- JA JUOMATEOLLISUUDEN TOIMIPAIKAT YRITYSKOON MUKAAN

toimipaikkoja

Lähde: Tilastokeskus

Elintarvike- ja juomateollisuus on pk-yritysvaltaista.

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN SUURIMMAT TOIMIALAT

Toimiala	Toimipaikkojen lukumäärä		Henkilöstön lukumäärä yhteensä ¹⁾		Liikevaihto 1 000 €		Liikevaihto 1 000 €/henkilö	
	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
Teurastus, lihatuotteiden valmistus	242	229	8 104	8 175	2 498 218	2 515 374	308	308
Kalan, äyriäisten ja nilviäisten jalostus	147	140	861	897	363 811	421 485	423	470
Hedelmien ja kasvien jalostus ja säilöntä	159	164	1 979	2 086	569 958	613 214	288	294
Perunoiden jalostus ja säilöntä	41	42	394	384	128 306	134 964	326	351
Kasvi- ja eläinöljien ja -rasvojen valmistus	18	18	143	143	61 608	64 812	432	453
Maitotaloustuotteiden valmistus	84	84	4 504	4 734	2 044 294	2 099 750	454	444
Mylly- ja tärkkelystuotteiden valmistus	65	65	615	805	333 999	401 899	543	499
Leipomotuotteiden, makaronien yms. valmistus	796	803	7 093	6 717	1 007 425	1 019 236	142	152
Muiden elintarvikkeiden valmistus, joista	283	298	5 934	5 811	1 885 814	1 874 657	318	323
Sokeri	4	4	274	245	238 364	238 848	869	973
Kaakao, suklaa ja makeiset	50	51	1 582	1 517	361 637	377 391	229	249
Teen ja kahvin valmistus	24	27	431	519	375 608	351 651	872	678
Eines- ja valmisruuat	80	80	1 889	1 919	383 703	410 344	203	214
Ravintovalmisteet ja dieettiruuat	10	8	396	344	141 083	141 525	356	412
Juomat	190	203	2 774	2 875	1 253 974	1 336 009	452	465
Alkoholijuomat ²⁾	161	174	2 501	1 941	1 143 209	945 255	457	712
Elintarviketeollisuus yhteensä	1 835	1 843	29 627	29 752	8 893 433	9 145 391	300	307

Lähde: Tilastokeskus, TOL 2008

¹⁾ Käsitteää palkansaajat sekä yrittäjät. Palkattu henkilöstö on muunnettu kokovuosityöllisiksi siten, että esim. puolipäiväinen työntekijä vastaa 0,5 henkilöä ja kaksi puolivuotista työntekijää vastaa yhtä kokovuosityöllistä.

²⁾ Alkoholijuomien tislauksen ja sekoittamisen: etyylialkoholin valmistus käymisteitse sekä siiderin ja hedelmä- ja marjaviinien valmistus, muiden tislattomien juomien valmistus käymisteitse sekä oluen valmistus.

ELINTARVIKETUONTI JA -VIENTI

Tuoteryhmä	Tuonti milj. €		
	1995	2005	2018 ¹⁾
JALOSTETUT ELINTARVIKKEET			
Alkoholi- ja virvoitusjuomat	..	333,3	453,30
Alkoholijuomat ²⁾	99,5	267,8	326,23
Olut	7,4	20,6	36,77
Virvoitusjuomat ja kivennäisvedet	4,0	33,5	77,83
Mehut	9,1	13,0	85,85
Eläin- ja kasvisrasvat sekä öljyt	31,1	41,2	105,47
Voi ym. maitorasvat	..	1,4	11,30
Rypsi- ja rapsiöljy	..	5,0	14,45
Margariini	6,9	23,6	26,77
Hedelmäsäilykkeet	..	42,5	65,66
Muut vihannes- ja kasvissäilykkeet	..	35,6	79,44
Sokeri ja hunaja	1,3	2,2	66,02
Sokerikemian tuotteet	3,5	6,4	4,92
Hunaja	..	2,2	8,56
Kahvi (instant ja paahdettu)	11,3	19,7	77,77
Kala ja äyriäiset	..	..	147,14
Kalapakasteet	..	6,9	32,69
Keitot ja liemet	8,5	12,8	36,24
Lastenruuat	2,0	9,3	20,92
Liha	57,3	102,8	345,90
Sika	..	29,4	55,56
Nauta	..	37,9	83,61
Siipikarja	..	18,2	30,65
Maitotalous	63,6	178,8	395,34
Maitojauhe	..	1,9	3,62
Juusto	..	123,1	272,50
Maltaat	1,7	0,4	1,31
Marja- ja vihannespakasteet	23,6	59,0	104,05
Perunapakasteet	..	16,4	28,99
Jauhot ja myllytuotteet	1,4	3,0	126,26
Ruisjauhot	..	..	0,26
Rehut	83,7	147,0	331,81
Makeiset	90,9	134,7	223,03
Suklaa	..	56,1	110,83
Tärkkelystuotteet	69,5	82,0	94,28
Kaikki jalostetut elintarvikkeet yhteensä ³⁾	860,1	1 781,6	3 224,02
MAATALOUSTUOTTEET			
Tee	..	..	12,44
Hedelmät	146,7	220,3	381,62
Kaakaopavut	0,2	0,0	0,35
Kahvi, raaka	124,3	115,7	161,37
Linnunmunat	0,1	1,3	5,70
Kala ja äyriäiset	..	..	362,23
Tuore kala	14,4	65,6	349,06
Marjat	2,6	5,7	29,27
Mustikat	..	2,3	4,09
Mausteet	4,4	6,8	15,68
Pähkinät	7,4	9,5	33,31
Raakasokeri	17,7	26,7	6,62
Kasvikset ja peruna	62,5	113,6	228,13
Viljat	37,2	28,5	50,50
Kaura	..	0,01	2,37
Kaikki maataloustuotteet yhteensä ³⁾	1 335,8	2 448,3	1 359,84

Lähde: Tulli, Elintarviketeollisuusliitto ry

¹⁾ Tilastointi on muuttunut vuonna 2015. Luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin.

	Muutos	Vienti milj. €				Muutos
2019 ¹⁾	18/19 %	1995	2005	2018 ¹⁾	2019 ¹⁾	18/19 %
468,61	3,4	..	90,2	173,43	180,95	4,3
320,31	-1,8	40,1	73,4	145,50	151,75	4,3
41,18	12,0	19,7	11,3	12,17	12,52	2,8
93,95	20,7	7,4	4,8	15,75	16,68	5,9
81,13	-5,5	13,0	2,1	6,39	5,17	-19,0
154,02	46,0	7,0	26,5	160,78	164,53	2,3
61,05	440,2	..	85,1	138,08	143,65	4,0
12,65	-12,5	..	22,7	3,40	3,39	-0,1
29,30	9,5	30,7	32,7	7,72	7,68	-0,5
74,77	13,9	..	3,2	2,29	2,06	-10,1
87,14	9,7	..	4,7	4,43	3,92	-11,5
63,31	-4,1	0,0	0,0	97,78	108,58	11,0
5,28	7,4	13,4	81,5	86,59	101,40	17,1
7,83	-8,4	..	0,003	0,119	0,04	-65,6
77,44	-0,4	21,9	8,0	30,29	29,67	-2,1
155,17	5,5	..	..	16,07	20,26	26,1
30,49	-6,7	..	6,1	10,37	10,31	-0,6
36,86	1,7	0,4	0,4	1,70	1,59	-6,6
19,87	-5,0	7,4	4,9	7,57	5,86	-22,6
334,20	-3,4	26,4	91,5	106,61	154,98	45,4
61,94	11,5	..	68,6	43,93	74,71	70,1
70,75	-15,4	..	6,4	17,63	29,79	69,0
27,55	-10,1	..	10,2	12,32	13,22	7,3
405,82	2,7	161,9	303,1	242,88	280,47	15,5
4,15	14,7	..	28,7	69,28	90,70	30,9
279,17	2,4	..	119,7	48,06	55,32	15,1
1,35	3,6	15,7	21,9	14,85	13,08	-11,9
110,18	5,9	9,0	18,2	21,96	23,07	5,1
30,42	4,9	..	0,2	0,09	0,39	315,9
123,97	-1,8	4,3	7,7	58,58	69,32	18,3
0,16	-38,8	..	..	0,17	0,18	4,6
344,33	3,8	15,0	21,7	67,31	95,80	42,3
256,40	15,0	94,9	86,3	92,35	110,18	19,3
120,60	8,8	..	46,8	53,21	68,04	27,9
89,60	-5,0	8,5	15,7	11,08	16,37	47,8
3 368,69	4,5	609,0	961,9	1 270,78	1 450,57	14,1
13,17	5,9	..	..	0,32	0,43	31,2
365,84	-4,1	13,0	0,8	7,45	6,08	-18,4
0,39	10,8	0,0	0,0	0,0148	0,0009	-93,9
190,27	17,9	2,3	0,0	4,21	2,87	-31,9
6,00	5,2	7,1	6,6	14,34	14,26	-0,6
323,69	-10,6	..	..	155,28	136,23	-12,3
309,60	-11,3	2,3	0,0	155,18	136,17	-12,3
35,72	22,0	0,8	0,2	0,01	0,17	1 185,6
8,59	109,8	..	..	0,0015	0,0127	746,7
18,79	19,9	1,5	1,9	8,53	9,61	12,6
33,94	1,9	0,1	0,0	0,58	0,42	-27,9
15,44	133,2	0,01	0,8	1,32	1,13	-14,3
232,20	1,8	7,2	3,9	7,46	10,22	37,0
41,35	-18,1	35,8	42,3	80,31	120,13	49,6
3,74	58,0	..	35,9	58,71	82,92	41,2
1 340,29	-1,4	683,1	1 022,8	281,26	302,52	7,6

²⁾ Sisältää mietojen ja väkevien alkoholijuomien lisäksi väkiviinat sekä etikan ja etikkahaposta valmistetut etikankorvikkeet. ³⁾ Jalostettujen elintarvikkeiden ja maataloustuotteiden summa kertoo viennin ja tuonnin kokonaisarvon.

ELINTARVIKEVIENTI MAITTAIN

Osuus viennin kokonaisarvosta

1995	%	2005	%	2018 ¹⁾	%	2019 ¹⁾	%
Venäjä	29,5	Venäjä	19,7	Ruotsi	18,6	Ruotsi	19,1
Ruotsi	14,2	Ruotsi	15,4	Viro	8,1	Viro	7,7
Viro	6,9	Viro	9,2	Ranska	6,7	Saksa	6,6
Saksa	5,1	USA	5,9	Venäjä	5,9	Venäjä	5,3
Belgia	4,4	Saksa	5,3	Saksa	5,6	Kiina	5,1
Norja	3,7	Iso-Britannia	4,4	Tanska	5,0	Ranska	4,9
USA	3,6	Puola	3,2	Puola	4,2	Tanska	4,7
Iso-Britannia	3,4	Norja	2,9	Alankomaat	3,9	Alankomaat	4,4
Tanska	3,2	Tanska	2,8	Kiina	3,1	Puola	3,6
Alankomaat	2,8	Ranska	2,8	Liettua	3,0	Norja	3,3
Muut	23,2	Muut	28,4	Muut	35,9	Muut	35,3
Yhteensä	100	Yhteensä	100	Yhteensä	100	Yhteensä	100

Lähde: Tullihallitus, Elintarvikeollisuusliitto ry

¹⁾ Tilastointi muuttunut vuodesta 2014 lähtien. Luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempien vuosien lukuihin.

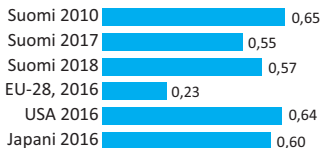
ELINTARVIKEVIENTI MAITTAIN JA TUOTERYHMITTÄIN, VIENTI 2019

Venäjä	1 000 €	EU	1 000 €	Muut maat	1 000 €
Rehuseokset	26 686	Voi ja muut maitorasvat	131 179	Maitojauhe	67 790
Muut elintarvikkeet	9 746	Alkoholijuomat	125 116	Sianliha	56 270
Suklaa	7 508	Kala, tuore	121 686	Muut maitovalmisteet	37 236
Muut leipomovalmisteet	7 087	Kaura	78 197	Kala, tuore	29 277
Alkoholijuomat	7 008	Suklaa	56 737	Alkoholijuomat	28 221
Muut viljavalmisteet	6 843	Muut maitovalmisteet	41 587	Juusto	23 883
Maltaat	4 488	Juusto	35 867	Rehuseokset	23 501
Muut myllyteollisuustuotteet	4 034	Maitojauhe	32 821	Voi ja muut maitorasvat	22 279
Kahvi, paahdettu	3 147	Naudanliha	31 946	Rehuraaka-aineet	17 471
Olut	2 942	Muut makeiset	30 477	Muu liha ja eläimenosat	15 321
Muut	21 710	Muut	469 210	Muut	113 600
Yhteensä	101 199	Yhteensä	1 154 823	Yhteensä	434 849

Lähde: Tullihallitus, Elintarviketeollisuusliitto ry

ELINTARVIKETEOLLISUUDEN T&K-MENOT

(% tuotannon bruttoarvosta)

Lähde: Tilastokeskus, FoodDrinkEurope

KULUTUSMENOT

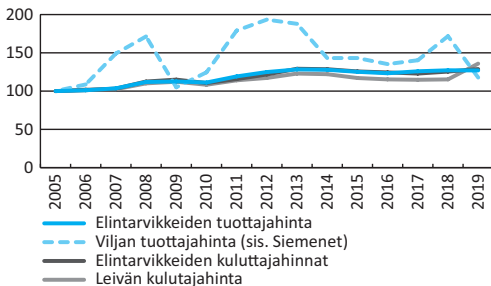
Yksityiset kulutusmenot milj. euroa, käypiin hintoihin	1995	2005	2017	2018
Elintarvikkeet ja alkoholittomat juomat	7 411	9 381	13 327	13 590
Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien %-osuus	15	12	13	13
Alkoholijuomat ja tupakka	2 976	4 052	5 219	5 528
Vaatteet ja jalkineet	2 218	3 771	4 778	4 838
Asuminen, vesi, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet	11 889	19 253	32 668	33 738
Sisustus, kotitalousvälineistö ja kodinhoito	2 132	4 147	5 396	5 419
Terveys	1 631	3 367	5 457	5 733
Liikenne	5 924	10 438	13 504	13 943
Viestintä	780	2 185	2 752	2 796
Kulttuuri ja vapaa-aika	5 087	9 094	11 894	12 068
Koulutus	228	333	452	472
Hotellit, kahvilat ja ravintolat	3 383	5 259	7 583	7 889
Muut tavarat ja palvelut	4 709	7 074	11 254	11 811

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

RAVINTOMENOT

Kotitalouksien ravintomenot asukasta kohti	1995 €/v	%	2005 €/v	%	2016 €/v	%	2017 €/v	%
Leipä- ja vilja- tuotteet	232	17	301	18	363	16	364	16
Liha ja lihatuot- teet	311	23	359	21	474	21	466	20
Kala ja kalatuot- teet	58	4	73	4	124	5	132	6
Maito, juusto ja munat	248	18	308	18	437	19	426	19
Rasvat ja öljyt	42	3	39	2	40	2	40	2
Hedelmät ja kasvikset	190	14	287	17	441	19	437	19
Perunat ja perunavalmisteet	45	3	45	3	58	3	55	2
Sokeri	21	2	14	1	11	0	13	1
Kahvi, tee ja kaakao	69	5	45	3	74	3	76	3
Muut ¹⁾	150	11	203	12	281	12	264	12
Elintarvikkeet yhteensä	1 365	100	1 674	100	2 303	100	2 273	100

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

¹⁾ Ei sisällä muita juomia.ELINTARVIKKEIDEN REAALIHINTAKEHITYS SUOMESSA
2005–2019

Lähde: Tilastokeskus

VÄHITTÄISHINNAT

Hinnat, €/kg, €/l	1994	2005	2017	2018
Maito				
kevytmaito	0,66	0,74	0,99	0,99
rasvaton maito	0,58	0,72	0,89	0,90
piimä ¹⁾	0,58	0,89	1,34	1,36
Juustot				
emmental	8,34	10,59	13,75	14,16
edam	7,03	7,92	8,80	9,08
Rasvat				
voi	5,28	4,96	5,16	6,06
rasiamargariini	..	2,87	3,53	3,52
Liha				
naudan paisti ²⁾	11,16	9,08	15,99	16,38
naudan jauheliha	7,86	7,44	9,95	10,11
porsaan ulkofile ³⁾	7,59	9,02	9,48	9,07
broilerin rintafle ⁴⁾	4,10	2,03	12,84	12,32
meetvursti	15,86	12,19	15,41	15,75
nakit	5,82	4,68	7,27	7,41
lenkkimakkara	3,70	3,43	4,26	4,33
Kananmunat	2,79	2,33	3,27	3,24
Kala				
kirjolohi ⁵⁾	5,84	8,29 ⁶⁾	12,22	11,16
Vilja- ja kasvituotteet				
vehnäjauhot	0,90	0,59	0,65	0,65
ruisleipäpalat	..	3,68	3,54	3,56
vehnäleipä	..	3,57	..	..
pullapitko	5,63	5,79	6,79	6,85
hienosokeri	1,23	1,08	0,88	0,83
ruokaperuna	1,52	0,65	0,85	0,91
porkkana	1,56	1,21	1,49	1,98
tomaatti	2,39	2,98	2,92	3,05
kahvi	5,56	5,04	7,98	7,90

Lähde: Tilastokeskus

¹⁾ Vuoden 1994 keskihinta laskettu rasvattomasta piimästä.

²⁾ Vuoden 1994 keskihinta laskettu ulkopaistista.

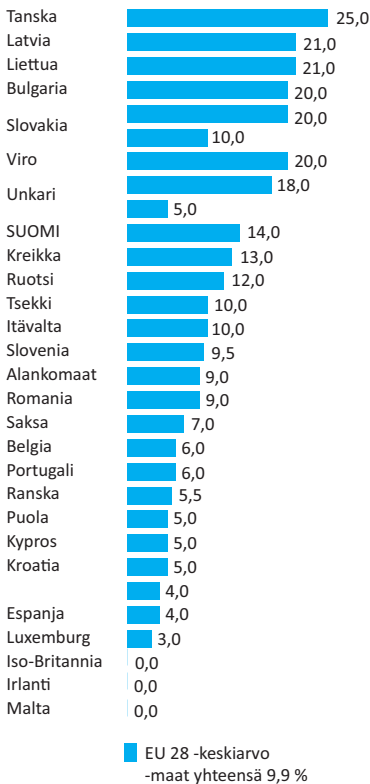
³⁾ Vuoden 1994 keskihinta laskettu porsaankyljyksestä.

⁴⁾ Vuoden 1994 keskihinta laskettu broilerin koipireisipaloista.

⁵⁾ Perattu kokokala.

⁶⁾ Vuoden 2006 arvo.

YLEISIN ELINTARVIKKEIDEN ARVONLISÄVERO EU-MAISSA 2020 (%)

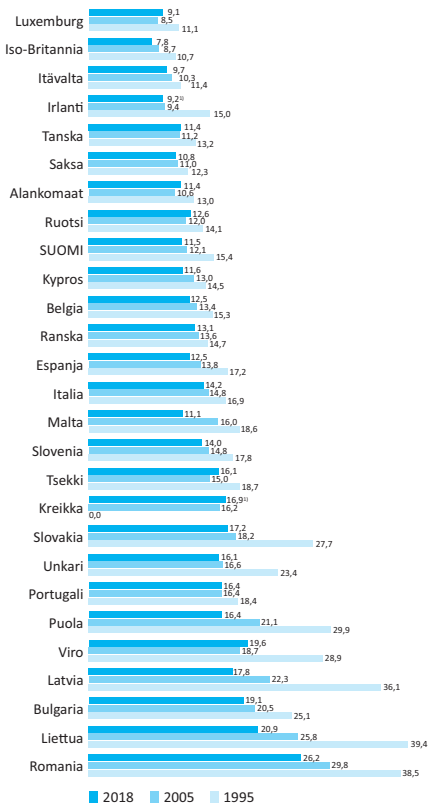
Lähde: Euroopan komissio

HINTAINDEKSIT 2018 (EU15 = 100)

	Todellinen yksiöllinen kulutus	Elintarv. ja alkoholit.	Elin- tarvik- keet	Leipä- ja vilja- tuotteet	Liha- ja lihantuot- teet	Kala- ja kalatuot- teet	Maito, juusto ja munat	Rasvat ja öljyt	Hedelmät, kasvikset, perunat	Muut elin- tarvikkeet	Alko- holitt. juomat
Alankomaat	106,8	95,6	95,3	84,7	112,1	100,0	99,5	93,9	95,4	85,3	98,6
Belgia	105,4	108,2	107,7	107,8	114,8	108,5	109,4	114,1	101,0	101,3	113,7
Espanja	87,3	90,0	90,1	101,9	81,1	85,9	92,8	84,1	92,2	97,0	89,1
Irlanti	110,1	113,7	111,6	112,5	95,8	105,4	117,9	105,5	117,5	131,9	133,7
Iso-Britannia	94,2	89,4	87,7	81,6	86,3	78,3	89,4	90,8	91,7	93,9	106,2
Italia	94,2	104,8	106,3	111,2	108,7	103,6	112,0	97,4	99,6	108,6	90,7
Itävalta	105,3	118,4	119,3	128,0	132,5	133,4	104,5	127,8	116,5	107,4	110,8
Kreikka	75,9	100,3	99,0	107,8	83,2	104,7	130,6	118,6	77,2	132,2	116,3
Luxemburg	129,7	118,3	119,3	119,6	128,6	155,0	127,5	120,8	110,9	113,5	112,6
Portugali	78,5	93,6	91,7	92,5	75,6	94,4	106,0	105,5	85,5	122,7	117,8
Ranska	99,8	108,7	109,7	105,0	118,9	112,3	96,9	109,8	118,3	103,1	98,9
Ruotsi	120,2	110,8	111,3	116,0	108,2	107,5	109,4	119,7	117,9	109,9	106,9
Saksa	96,3	96,7	96,6	95,6	96,2	123,3	94,1	102,8	98,3	92,7	98,6
Suomi	114,5	113,2	112,4	120,0	110,8	109,0	112,6	96,2	121,1	108,4	121,0
Tanska	128,6	123,0	122,5	143,1	110,1	125,3	114,3	111,3	108,8	156,9	130,6
EU-15	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Lähde: Eurostat, Kantar TNS Agri Oy

KOTITALOUKSIEN KULUTUS ELINTARVIKKEISIIN JA ALKOHOLITTOMIIN JUOMIIN % kotitalouksien kokonaiskulutuksesta

Lähde: CIAA, Eurostat, Kantar TNS Agri Oy

¹⁾ Vuoden 2017 tieto.

LIHA

Milj.kg	1995	2005	2018	2019
Sianliha				
tuotanto	166	204	169	171
kulutus	165	176	178	170
vienti ¹⁾	9	40	22	34
tuonti ¹⁾	10	15	34	35
Naudanliha				
tuotanto	95	87	87	88
kulutus	96	98	108	104
vienti ¹⁾	6	2	5	8
tuonti ¹⁾	8	14	27	23
Siipikarjanliha				
tuotanto	43	87	137	140
kulutus	45	84	141	147
vienti ¹⁾	3	10	16	16
tuonti ¹⁾	0,3	7	22	22
Lampaanliha				
tuotanto	2,0	0,6	1,5	1,5
kulutus	2,0	1,9	3,9	3,6
vienti ¹⁾	0,0	0,0	0,0	0,0
tuonti ¹⁾	1,0	1,4	2,4	2,1
Hevosenliha				
tuotanto	0,4	0,1	0,3	0,3
Kulutus	0,5	1,0	1,6	1,2
Poronliha				
tuotanto ²⁾	2,8	2,9	1,8	1,8
kulutus	2,6	3,1	2,2	2,2
vienti	..	0,04	0,2	0,3
tuonti	..	0,2	0,8	0,6
Liha yhteensä				
tuotanto	306	378	394	401
kulutus	308	361	432	425
vienti ¹⁾	15	52	42	60
tuonti ¹⁾	21	39	86	83
Lihavalmisteiden vienti	3,7	2,1	1,5	1,4

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Luonnonvarakeskus / Ravintotase, Tullihallitus / Ulkomaankauppatilasto, Paliskunnat

¹⁾ Ruhloliha, sis. luut ja hävikin. Syöty määrä on n. puolet ruholihasta.

²⁾ Tilastointi poronhoitovuosittain, 1.6.–31.5.

KANANMUNAT

Milj. kg	1995	2005	2018	2019
Tuotanto	74,7	58,2	76,1	76,7
Kulutus	61,0	48,8	64,9	65,9
Vienti	14,0	11,2	12,3	11,9

Lähde: Kantar TNS Agri Oy

MAITOTUOTTEET JA RAVINTORASVAT

	1995	2005	2018	2019
Maito, milj. litraa				
tuotos	2 397	2 362	2 328	2 305
litraa/lehmä	5 981	7 505	8 508	8 664
vastaanotettu meijereihin	2 296	2 293	2 285	2 262
kulutus (maitoa ja neste- mäisiä maitovalmisteita)				
milj. kg	1 012	995	855	819
Voi, milj. kg				
tuotanto	45	50	50	51
kulutus	27	14	19	18
vienti	19	37	31	34
Juusto, milj. kg				
tuotanto	96	97	87	84
kulutus	78	98	142	142
vienti	29	37	15	17
Maitojauhe, vienti, milj. kg	7	15	46	47

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Luonnonvarakeskus / Maito- ja maitotuote-tilasto

LEIPÄVILJA

Vehnä	1995	2005	2018	2019
Sato milj. kg	379,5	801,3	494,7	901,6
Sadosta myllykelpoista ¹⁾ %	..	32	86	47
Tuonti, milj. kg	131,6	23,2	50,9	14,5
Vienti, milj. kg	8,4	25,5	59,6	64,3
Kulutus ravinnoksi, milj. kg ²⁾	229,5	253,7	245,8	242,5
Vuosittainen kulutus kg/hlö	45,0	49,0	44,6	43,9
Ruis				
Sato milj. kg	57,7	32,4	42,3	182,5
Sadosta myllykelpoista ³⁾ %	..	28	90	89
Tuonti, milj. kg	61,4	80,4	14,7	5,1
Vienti, milj. kg	..	2,4	0,5	9,9
Kulutus ravinnoksi, milj. kg ²⁾	79,2	88,2	84,1	84,7
Vuosittainen kulutus kg/hlö	16,0	15,0	15,3	15,3

Lähde: Luonnonvarakeskus / viljasadon laatu ja ravintotase, Tulli

¹⁾ Hehtolitraino $\geq 78,0$ kg, sakoluku ≥ 180 , valkuainen ($N*5,7$) $\geq 12,5$ %.

²⁾ Kulutus jauhopainoisena jauhatusmääränä.

³⁾ Hehtolitraino $\geq 71,0$ kg, sakoluku ≥ 120 .

KALA

Kalansaalis milj. kg ¹⁾	1995	2005	2018	2019 ²⁾
Silakka	96	67	126	113
Muikku	4	5	4	4
Siika	6	3	2	2
Lohi	2	1	1	1
Ahven	17	13	9	7
Kuha	2	3	5	4
Ammattikalastus yhteensä	111	94	154	140
Vapaa-ajankalastus yhteensä	57	38	30	22
Kalaviljely	17	14 ³⁾	14 ³⁾	15 ³⁾

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kala- ja riistatilastot

¹⁾ Merkittävimmät talouskalat, sisältää sekä ammatti- että vapaa-ajan kalastussaaliin.

²⁾ Tiedot vapaa-ajan kalastuksen saaliista ja sisävesialueen ammattikalastuksen saaliista ovat vuodelta 2018.

³⁾ Kirjolohta yli 90 %.

KALAN KULUTUS

Kotimainen kala (kg/hlö)	2000	2005	2017	2018
Kasvatettu kirjolohi	1,6	1,4	1,2	1,2
Silakka	1,2	0,7	0,3	0,3
Hauki	0,7	0,7	0,4	0,4
Ahven	0,7	0,6	0,4	0,4
Muikku	0,7	0,7	0,6	0,5
Siika	0,4	0,3	0,3	0,2
Kuha	0,2	0,3	0,4	0,3
Muu kotimainen kala	0,6	0,5	0,5	0,4
Tuontikala (kg/hlö)				
Kasvatettu kirjolohi	0,3	0,6	0,8	0,8
Kasvatettu lohi	0,9	1,9	4	3,5
Tonnikala (säilyke ja valmiste)	1,2	1,6	1,5	1,3
Seiti (pakastefile)	0,6	0,4	0,4	0,4
Katkarapu	0,4	0,5	0,4	0,4
Silli- ja silakkasäilykkeet	0,5	0,5	0,5	0,6
Muu tuontikala	2,3	2,4	2,2	2,2

Lähde: Luonnonvarakeskus / Kalan kulutus

Kotimaisen kalan kulutus (kg/hlö) muutettu filepainoksi.

Tuontikalan kulutus (kg/hlö) lohi ja kirjolohi muutettu filepainoksi, muut laskettu tuotepainona.

Makean veden tuontikalaja (esim. siika, kuha jne.) ei ole raportoitu lajeittain, sisältyvät luokkaan muu tuontikala.

KASVIKSET JA HEDELMÄT

1 000 kg	1995	2005	2018 ¹⁾	2019 ¹⁾
Peruna				
vienti	2 895	4 853	11558	19 780
tuonti	3 909	19 304	4 739	3 775
Tomaatti				
vienti	2 368	58	341	421
tuonti	16 130	19 471	26 128	26 808
Sipulit				
vienti	..	117	31	100
tuonti	..	8 264	18 406	17 727
Kukkakaali				
vienti	75	..	1	12
tuonti	2 166	2 407	4262	4 915
Valko- ja punakaali				
vienti	2 447	3	0,1	10
tuonti	1 660	1 608	1907	2 063
Keräsalaatti				
vienti	104	35	15	15
tuonti	5 672	11 056	18 369	15 931
Porkkanat ja nauriit				
vienti	1,5	21	9	24
tuonti	2 643	4 816	14 128	9 101
Kurkku				
vienti	498	66	47	103
tuonti	11 107	11 256	7 834	6 793
Paprika				
vienti	354	5	61	80
tuonti	5 438	9 538	16 116	16 302
Muut tuoreet kasvikset				
vienti	..	1 372	344	722
tuonti	..	12 353	28 210	30 601
Banaani				
vienti	2 352	..	7 273	4 485
tuonti	6 619	65 491	111 647	110 190
Sitrushedelmät ²⁾				
vienti	3 968	91	430	279
tuonti	62 100	63 749	75 841	79 034
Omena				
vienti	11 480	100	217	273
tuonti	54 001	49 719	40 479	42 125
Muut tuoreet hedelmät ³⁾				
vienti	..	373	461	682
tuonti	..	58 775	101 077	98 769

Lähde: Tullihallitus, tilastopalvelu

¹⁾ Tilastointi muuttunut vuonna 2015.²⁾ Tuoreet ja kuivatut.³⁾ Myös marjat sekä kuivatut taatelit, viikunat, ananakset, avokadot, guavat, mangot ja mangostanit.

MARJAT JA SIENET

Puutarhamarjojen kokonaissadot Milj.kg	2005	2010	2018	2019
Mansikka	10,1	10,3	15,3	18,4
josta luomua	..	0,2	0,35	0,4
Musta- ja viherherukka	1,8	1,0	1	1,5
Puna- ja valkoherukka	0,5	0,4	0,4	0,4
Vadelma	0,6	0,5	0,9	1,4
josta luomua	..	0,01	0,02	0,02
Karviainen	0,03	0,06	0,03	0,03
Yhteensä	13,1	12,5	18	22,1
Luonnonmarjojen kauppaantulomäärät, 1 000 kg				
Mustikka	3 111	2 780	5 855	4 239
josta luomua	..	1 036	3 381	3 381
Puolukka	8 544	6 057	2 076	5 913
josta luomua	..	1 232	97	97
Lakka	321	152	73	64
josta luomua	..	1	42	-
Muut luonnonmarjat	51	108	28	25
Yhteensä	12 027	9 097	8 032	10 241
Luonnonsienten kauppaantulomäärät, 1 000 kg ¹⁾				
Keltavahvero	16	5	16	16
Herkkutatit	181	747	275	103
Rouskut	152	98	88	12
Muut sienet	77	5	46	-65
Yhteensä	426	855	424	396

Lähde: Luonnonvarakeskus / Luomuviljely, Ruokavirasto, Kantar TNS Agri Oy

¹⁾ Tuorepainon mukaan.

RIISTASAALIIT

Riistasaaliista saadun lihan määrä ja nimellisarvo		2006	2010	2018
Määrä	Jänikset	268 800	248 200	147 900
(kpl)	Hirvi	75 587	68 423	58 219
	Muut hirvieläimet ¹⁾	25 777	29 113	62 123
	Villisika	3	100	882
	Vesilinnut	586 000	533 800	310 149
	Metsäkanalinnut	459 200	306 200	184 100
	Muut riistalinnut	245 400	278 000	299 800
	Yhteensä ²⁾	1 664 867	1 470 315	1 069 711
Määrä	Jänikset	525	501	300
(1 000 kg)	Hirvi	10 018	9 124	7 855
	Muut hirvieläimet ¹⁾	1 086	1 227	2 696
	Villisika	0	8	71
	Vesilinnut	327	305	177
	Metsäkanalinnut	308	204	143
	Muut riistalinnut	84	97	100
	Yhteensä ²⁾	12 400	11 559	11 446
Arvo ³⁾	Jänikset	2 608	7 446	3 948
(1 000 €)	Hirvi	51 526	54 744	50 128
	Muut hirvieläimet ¹⁾	5 681	6 348	11 025
	Villisika	1	80	500
	Vesilinnut	5 157	6 146	4 151
	Metsäkanalinnut	4 515	5 921	1 754
	Muut riistalinnut	1 480	1 775	1 492
	Yhteensä ²⁾	71 175	83 029	73 489

Lähde: Luonnonvarakeskus / Metsästys

¹⁾ Valkohäntäpeura, metsäpeura, kuusipeura ja metsäauris.

²⁾ Yhteensä-osuuksiin on laskettu myös karhu ja majavat.

³⁾ Vuoden 2017 tietoja.

ELINTARVIKEOMAVARAISUUS

Tuotannon %-osuus kulutuksesta	1994	2005	2018	2019
Leipävilja	75	102	65	159
Maitotuotteet, nesteomavaraisuus	112	106	100	100
Naudanliha	111	89	81	84
Sianliha	113	116	95	101
Kananmunat	130	119	117	116
Sokeri	68	83	34	45
Tomaatti	..	62	61	60
Kurkku	..	74	88	90
Porkkana ja nauris	..	94	92 ³⁾	..
Keltasipuli	..	80 ¹⁾	69 ³⁾	..
Kukkakaali	..	62	38 ³⁾	..
Mansikka	..	67	65 ³⁾	..
Vadelma	..	24	38 ³⁾	..
Omena ²⁾	..	21	15 ³⁾	..
Omena (kotipuutarhasato huomioitu)	..	31	29 ³⁾	..

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Hedelmän- ja Marjanviljelijäin liitto, Kauppapuutarhaliitto, MTK, Tulli, Luke, Puutarhatilastot

¹⁾ Sipulit pois lukien valkosipuli ja purjo.

²⁾ Luvut ovat arvioita (ei sisällä kotipuutarhatuotantoa).

³⁾ Vuoden 2017 tiedot.

MÄÄRÄYSTENVASTAISET ELINTARVIKKEET 2019

Tutkitut elintarvikkeet	Tutkitut erät ¹⁾ , kpl	Huomautetut erät ²⁾ , kpl	Määräystenvastaiset erät ²⁾ , kpl
Viljanjyvät ja viljavalmisteet	161	14	18
Vihannekset ja vihannestuotteet	469	42	14
Tärkkelysjuurekset ja -mukulat	16	0	0
Palkokasvien siemenet ja palkokasvituotteet	41	6	7
Hedelmät ja hedelmätuotteet	595	36	12
Kalat ja kalavalmisteet	44	4	0
Makeiset ja suklaa	66	11	10
Hedelmä-, vihannes- ja kasvimehut, -juomat, -levitteet ja vastaavat	67	6	21
Vedet, vesipohjaiset virvoitusjuomat ja vastaavat	58	18	16
Kuumien juomien ja haudutteen raaka-aineet	149	10	16
Kuumat juomat (kahvi-, kaakao-, tee- sekä yrttijuomat)	14	0	1
Alkoholijuomat	33	12	1
Elintarvikkeet kasvuikäisille	68	3	2
Elintarvikkeet erityisruokavaliota noudattaville (ml. ravintolisät)	50	11	16
Koostetut ruokalajit	94	13	16
Maustamisvalmisteet ja ateriakastikkeet	100	16	11
Puhdistetut eristetyt ainesosat	22	1	5
Viljataikinapohjaiset valmisteet	120	13	17
Pähkinät ja pähkinätuotteet	114	13	1
Öljysiemenet ja -hedelmät	86	8	7
Yrtit, mausteet ja vastaavat	168	24	7
Lihaa ja maitotuotteita jäljittelevät tuotteet	13	3	1
Elintarvikekontaktimateriaalit	338	41	44
Yhteensä	2 886	305	243

Lähde: Tullin tuoteturvallisuus

¹⁾ Eristä 37 % alkuperältään EU:n ulkopuolisista maista.²⁾ Määräystenvastaiseksi todettiin 8 % ja lievempiä virheitä (huomautettavaa) todettiin 11 %:ssa tutkituista eristä.

MÄÄRÄYSTENVASTAISUUDEN SYYT 2019

Määräystenvastaisuuden syy	KPL	%
Pakkausmerkinnät	95	48
Torjunta-aineet	30	15
Lisäaineet	24	12
Mikrobiol. laatu ml. Salmonella	5	3
Suolapitoisuus	12	6
Hometoksiinit	4	2
Allergeenit	3	2
Muut	26	13
Yhteensä	199	100

Lähde: Tullin tuoteturvallisuus

ELÄVIÄ ELÄIMIÄ JA ELÄIMISTÄ SAATAVIA ELINTARVIKKEITA
KOSKEVA VIERASAINELVONTAOHJELMA

	EU-27 keskiarvo		Suomi		
	2010	2017	2010	2017	2018
Kohdennettuja näyt- teitä kpl	418 081	360 293	4 344	4 218	4 265
Määräyksenvastaisia %	0,33	0,35	0,00	0,28	0,33

Lähde: EFSA ja Ruokavirasto

Vierasaineilla tarkoitetaan kiellettyjä aineita, sallittuja lääkeaineita sekä ympäristöstä peräisin olevia kontaminantteja. EU-tulokset sisältävät kaikki ohjelmassa tutkitut näytteet, myös tulokset ympäristöstä peräisin olevista vierasaineista. Suomen osalta tuloksissa on huomioitu kiellettyjen aineiden ja sallittujen lääkeaineiden jäämät, mutta ei kaikkia raja-arvon ylittäviä tuloksia, kuten riistan raskasmetalleja.

ELINTARVIKEVALVONTAMÄÄRÄT 2018

Tarkastuksia, kpl	Alku- tuotanto ¹⁾	Valmistus ja pakkaaminen	Jakelu ja kuljetus	Vähittäis- myynti	Tarjoilu	Yhteensä
Kohteiden lukumäärä	38 034	3 428	2 197	11 306	33 659	88 624
Tarkastettujen kohteiden lukumäärä	778	1 491	391	3 613	14 190	20 463
Tarkastusten lukumäärä	852	2 902	518	4 768	17 305	26 345
Vaatimusten vastaisten toimijoiden lukumäärä	398	257	37	472	1 645	2 809

Havaittujen puutteiden tyypit

Hygieniä (HACCP, osaaaminen)	..	120	20	175	707	1 022
Yleinen hygienia	..	284	20	427	1 837	2 568
Koostumus	..	14	8	10	0	32
Laatu ja epäpuhtaudet	..	8	0	6	39	53
Pakkausmerkinnät ja esitteet	..	71	20	182	122	395
Muut	..	50	3	83	83	219

Lähde: Raportti Suomen elintarvikeketjun monivuotisen kansallisen valvontasuunnitelman 2015–2019 toteutumisesta vuonna 2018.

¹⁾ Elintarvikkeiden alkutuotannon osalta tiedot puuttuvat, koska kattavaa tietoa ei saatavana vuonna 2018.

Muut

TAKAISINVETOJEN MÄÄRÄ

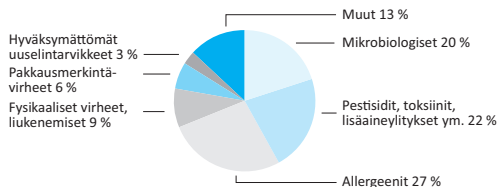
	2005	2010	2018	2019
Takaisin vetoja ¹⁾ , kpl	28	84	168	200

Lähde: Ruokavirasto

¹⁾ Sis. sekä vähittäiskaupan että suurkeittiön takaisinvedot. Eri vuosien tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia, koska kirjaamistavat ovat täsmentyneet.

Mukana myös tapaukset, joissa tuotetta ei enää tiedon tullessa Suomeen ole ollut markkinoilla yhtään jäljellä.

TAKAISINVETOJEN SYYT 2019

Lähde: Ruokavirasto

RUOKAMYRKYTYSEPIDEMIAAT JA SAIRASTUNEIDEN MÄÄRÄ 2019

Aiheuttaja	Epidemioita kpl N=54	Sairastuneita kpl N=956	%
Elintarvikevälitteiset			
Bacillus cereus	1	6	1
Clostridium perfringens	1	94	10
Listeria monocytogenes	2	24	3
Kampylobakteeri	2	10	1
Salmonella	1	9	1
Staphylococcus aureus	1	6	1
Yersinia enterocolitica	2	23	3
Norovirus	22	471	51
Sapovirus	1	89	10
Histamiini	1	3	0
Tuntematon	16	184	20
Yhteensä	50	919	100
Talousvesivälitteiset			
Norovirus	1	18	49
Tuntematon	3	19	51
Yhteensä	4	37	100

Lähde: Ruokavirasto

RUOKAMYRKYTUSEPIDEMIAAT VÄLITTÄJÄELINTARVIKKEEN MUKAAN 2019

Välittäjäelintarvike	Tuntematon tai useita ruokia / seisova pöytä	Liha ja liha- valmisteet	Kasvikset ja kasvituot- teet	Kala ja kala- valmisteet, äyriäiset	Leipomo- valmisteet	Yhteensä
Aiheuttaja						
Bacillus cereus				1		1
Clostridium perfringens				1		1
Listeria monocytogenes	1	1				2
Kampylobakteeri	1	1				2
Salmonella			1			1
Staphylococcus aureus			1			1
Yersinia enterocolitica	1		1			2
Norovirus	13		2	4	3	22
Sapovirus	1					1
Histamiini				1		1
Tuntematon	16					16
Yhteensä	33	2	5	7	3	50
%	66	4	10	14	6	100

Lähde: Ruokavirasto

Muut

MYYMÄLÖIDEN LUKUMÄÄRÄ MYYMÄLÄTYYPIN MUKAAN

Myymälätyyppi	Yhteensä 1.1.2019	Yhteensä 1.1.2020
Hypermarketit	152	154
Tavaratalot	86	87
Supermarketit, isot	689	699
Supermarketit, pienet	456	483
Valintamyymälät, isot	864	836
Valintamyymälät, pienet	299	293
Pienmyymälät	258	237
Erikoismyymälät	749	745
Kauppahallit / Suoramyyntihallit	32	29
Halpahintamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	352	353
Huoltoasemamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	613	591
Yhteensä	4 550	4 507
Myymäläautot ja -veneet	11	11
Lopettaneet	227	202

Lähde: Nielsen Päivittäistavaramyymälärekisteri

PÄIVITTÄISTAVAROIDEN MYYNTI MYYMÄLÄTYYPEITTÄIN

Milj. €	2018	2019
Hypermarketit ¹⁾	5 112	5 303
Tavaratalot	330	352
Supermarketit, isot	7 002	7 169
Supermarketit, pienet	2 074	2 183
Valintamyymälät, isot	2 172	2 126
Valintamyymälät, pienet	360	368
Pienmyymälät	185	172
Erikoismyymälät	225	220
Kauppahallit / Suoramyyntihallit	33	29
Halpahintamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	397	417
Huoltoasemamyymälät, osa päivittäistavaravalikoimaa	190	180
Yhteensä	18 078	18 520
Myymäläautot ja -veneet	4	3
Lopettaneet	111	125
Yhteensä	18 193	18 647

Lähde: Nielsen Päivittäistavaramyymälärekisteri

¹⁾ K-Citymarket, Prisma ja Minimani

KEITTIÖIDEN LUKU- JA ANNOSMÄÄRÄT TOIMIALOITTAIN 2020

	Lukumäärä, kpl ¹⁾	Annoksia, milj.
Anniskeluravintolat ²⁾	2 707	115
Kahvilat	1 030	34
Muut ravintolat	1 350	56
Peruskoulut ja lukiot	955	124
Hampurilais- ja kebabravintolat, pizzeriat	1 037	58
Vanhain- ja lastenkodit, hoitolaitokset	675	61
Henkilöstöravintolat	616	36
Lasten päiväkodit	583	24
Hotellit ja muut majoitusliikkeet	627	27
Muun toiminnan yhteydessä toimivat kahvilat/ravintolat	422	19
Huoltoasemat	465	29
Ammatilliset oppilaitokset ja korkeakoulut	308	33
Pito- ja ateriapalvelut	376	15
Sairaalat	155	52
Muut ammattikeittiöt	115	64
Yhteensä	11 421	747

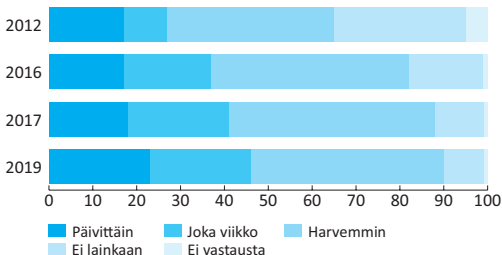
Lähde: Taloustutkimus Oy, Horeca-rekisteri2020

¹⁾ Ei sisällä jakelukeittiöitä.²⁾ Kaikki kahvilat ja ravintolat, joilla on anniskeluoikeudet.

Julkisissa ruokapalveluissa luomutuotteiden osuus vuonna 2019 oli noin 12 % (kiloina).

Lähde: Savon koulutuskuntayhtymä, Pro Luomu.

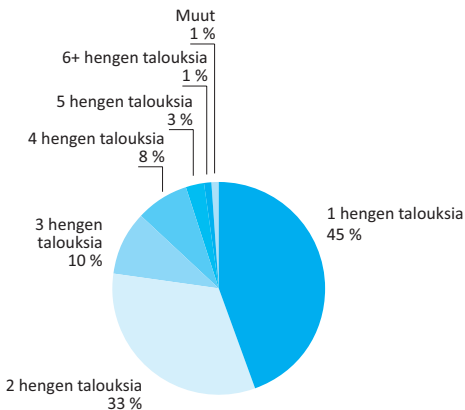
LUOMUN KÄYTTÖTIHEYS RUOKAPALVELUISSA, %

Lähde: Pro Luomu ry, Taloustutkimus Oy

KOTITALOUKSIEN MÄÄRÄ

Vuonna 2018 Suomessa oli kotitalouksia yhteensä 2 749 000.

Lähde: Kantar TNS Agri Oy

Suomen väkiluku oli 5 525 292 henkilöä 1.1.2020.

Suomen asukastiheys oli noin 18,2 henkilöä neliökilometrillä 1.1.2020.

Lähde: Tilastokeskus

Kotitalouksien keskipaino oli 1,98 henkeä vuonna 2018.

Lähde: Kantar TNS Agri Oy

BRUTTOKANSANTUOTE

Toimiala % ¹⁾	2005	2010	2018	2019
Maa-, metsä- ja kalatalous	2,6	2,7	2,8	2,7
josta maatalous	1,1	0,9	0,6	..
Tehdasteollisuus	24,3	19,5	17,0	17,0
josta elintarviketeollisuus	1,5	1,3	1,3	1,4
Rakentaminen	6,4	6,4	7,3	7,5
Tukku- ja vähittäiskauppa	9,8	9,4	9,0	8,8
Kuljetus ja varastointi	5,7	5,1	4,7	4,6
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	1,6	1,6	1,8	1,9
josta ravitsemistoiminta	1,2	1,3	1,4	..
Informaatio ja viestintä	5,0	5,0	5,9	6,0
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	2,7	2,6	3,2	3,0
Kiinteistöalan toiminta	10,2	11,2	12,8	12,8
Terveys- ja sosiaalipalvelut	8,2	9,3	9,3	9,4

¹⁾ Otos bruttokansantuotteeseen kuuluvista toimialoista.

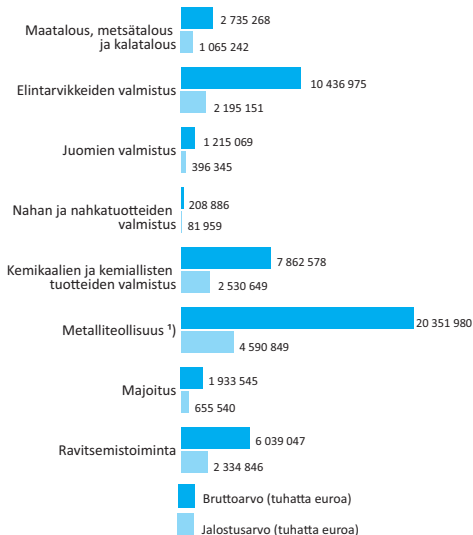
Bruttoarvonlisäys perushintaan mrd €	143,6	163,6	201,6	208,1
Bruttokansantuote markkina- hintaan mrd €	164,4	187,1	233,7	240,6

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

TUOTANNON BRUTTOARVO JA JALOSTUSARVO TOIMIALOITTAIN 2018

Bruttoarvo (tuhatta euroa)

Jalostusarvo (tuhatta euroa)

Lähde: Tilastokeskus, TOL 2008 -luokitus

¹⁾ Metalliteollisuus sisältää metallien jalituksen ja metallituotteiden valmistuksen (pl. koneet ja laitteet).

Tuotannon bruttoarvo mittaa toimipaikan tosiasiallista tuotantoa. Tuotantotoimintaan lasketaan mukaan kaikki tuotantoon liittyvät tuotot, myös valmistus omaan käyttöön ja valmistus, joka toimitetaan yrityksen muille toimipaikoille.

Jalostusarvo mittaa toimipaikan varsinaisessa tuotantotoiminnassa eri tuotantontekijöiden tuottamaa yhteenlaskettua arvonlisäystä. Jalostusarvo lasketaan tuotantotoiminnasta saatujen tuottojen ja toiminnasta aiheutuneiden kustannusten erotuksena.

BIOTALOUS VUONNA 2018

	Tuotos milj. €	Arvon- lisäys milj. €	Työlliset 1 000 henkilöä	Tavara- vienti milj. € ¹⁾
Maatalous	4 538	1 220	65,3	603
Elintarviketeollisuus	11 305	2 669	38,8	1 184
Metsätalous	28 385	9 125	62,5	12 707
Kemianteollisuus	3 633	1 092	4,8	1 933
Veden puhdistus ja jakelu	813	470	2,6	..
Biotalouspalvelut	3 833	1 734	35,4	..
josta luontomatkailu ja -virkistys	3 659	1 560	35,4	..
josta metsästys	98	98	0	..
josta kalastus	76	76	0	..
Koko biotalous	72 955	25 205	303,2	17 874
Koko kansantalous	437 185	202 438	2 629,40	59 728
Biotalousosuus %	17	12	12	30

Lähde: Luonnonvarakeskus / Biotalouslaskelmat

Tuotos, arvonlisäys ja vienti laskettu käypähintaisina.

¹⁾ Tiedot vuodelta 2017.

TYÖVOIMA

	2000	2005	2018	2019	2019 1 000
Työlliset toimialoittain	%	%	%	%	henkeä
Maa-, metsä- ja kalatalous sekä kaivostoiminta	6	5	4	4	105
Maatalous	5	4	3	3	70
Metsätalous	1	1	1	3	26
Teollisuus ¹⁾	20	18	14	14	329
josta elintarvike- ja juoma- teollisuus	2	2	1	1	38
Rakentaminen	6	7	8	8	193
Tukku- ja vähittäiskauppa ²⁾	12	12	11	11	287
Kuljetus ja varastointi	7	6	6	6	143
Majoitus- ja ravitsemis- toiminta	3	3	3	3	97
Muut palvelutoiminnat ja toimialat	45	49	54	54	1 405
Toimiala tuntematon	0,3	0,2	0,3	0,3	7
Työllinen työvoima 1 000 henkeä	100	100	100	100	
	2 335	2 401	2 540	2 566	2 566
Työvoima yhteensä (1 000 henkeä)	2 589	2 621	2 742	2 750	2 750
heistä työttömiä %	9,8	8,4	7,4	6,7	6,7

Lähde: Tilastokeskus / Työvoimatutkimus, TOL 2008 -luokitus

¹⁾ Sis. sähkö-, lämpö-, vesi- ja jätehuolto yms.

²⁾ Sis. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus.

AMMATTITAUDIT TOIMIALOITTAIN 2016

Ammattitautitapauksia	Kpl	10 000 työllistä kohden
Kasvinviljely, kotieläintalous, riistatalous	168	26,9
Elintarvikkeiden valmistus	35	10,5
Juomien valmistus	1	3,4
Ravitsemistoiminta	32	4,6

Lähde: Työterveyslaitos

TYÖTAPATURMIEN MÄÄRÄ

Työtapaturmat ¹⁾ 100 000 alalla työskentelevää kohden	2005	2010	2017	2018
Maatalousyrittäjät	5 962	4 882	4 886	4 868
Elintarvike- ja juomateollisuuden työntekijät	4 651	4 285	2 476	2 292
Kaikki ammatit ²⁾	2 581	2 103	1 691	1 610

Lähde: Tilastokeskus, Tapaturmavakuutuskeskus

Työtapaturmasuhde on laskettu työnantajayrityksen toimialan mukaan.

¹⁾ Vähintään 4 päivän työkyvyttömyyteen johtaneet työtapaturmat.²⁾ Ammattiryhmät, joissa vähintään 10 000 palkansaajaa.

ELINTARVIKKEIDEN KULUTUS HENKEÄ KOHTI SUOMESSA JA EU:SSA

Kulutus kg/asukas	1995	2005	2011	2018	2019	EU-28 ¹⁾
Viljat yhteensä	69,8	78,8	78,8	79,1	81,4	127,3
Liha yhteensä	60,3	73,0	77,6	81,3	79,8	85 ²⁾
naudanliha	18,8	18,6	18,6	19,3	18,8	15,4 ²⁾
sianliha	32,0	33,5	36,4	32,5	30,8	38,4 ²⁾
siipikarjanliha	9,0	16,1	18,2	25,6	26,6	24,1 ³⁾
muu liha	0,6	4,8	4,4	..	..	2,8
Nestemäinen maito yhteensä (litraa)	203,0	187,8	181,8	150,7	143,6	236,4
maidot	145,6	134,6	127,6	110,1	104,9	..
piimät, viili ja jogurtti	37,1	36,8	40,7	31,6	30,0	..
kermat (myös hapatetut)	6,8	6,6	8,8	9,0	8,7	3,9
Voi	5,5	2,6	4,0	3,5	3,3	4,2 ³⁾
Kasviöljyt	4,3	5,3	5,5	..	..	19,6
Juusto ⁴⁾	14,8	17,2	21,0	25,7	24,9	19,3 ³⁾
Kananmunat	11,8	9,3	10,0	11,8	11,9	12,5 ³⁾
Sokeri	35,4	32,0	30,1	29,2	27,9	31,7
Hedelmät ⁵⁾	43,6	54,5	58,8	65,4	65,9	103,7
Vihannekset yhteensä ⁶⁾	61,7	68,3	62,6	63,5	66,3	109,4
Kala (filee-/tuote-paino)	14,0	14,1	14,9	13,1	..	..
Kahvi (paahdettu)	8,3	9,8	9,7	9,9	9,9	4,8
Virvoitusjuomat (litraa)	45,8	52,0	56,0	53,0	53,0	..
Olut (litraa) ⁷⁾	82,5	84,0	85,4	73,3	72,0	67,1
Viini (litraa) ⁷⁾	8,2	10,8	12,6	11,4	11,2	22,8
Väkevät alkoholi-juomat (litraa) ⁷⁾	4,9	6,6	5,4	4,2	4,1	..

Lähde: Kantar TNS Agri Oy, Luonnonvarakeskus / Ravintotase, FAO - Statistics Division - Food Balance Sheet, Canadean, Kahvi- ja paahtimoyhdistys, Elintarvike-teollisuusliitto, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry

¹⁾ Vuonna 2013. Elintarvikeryhmien tarkennukset eivät koske EU-lukuja.

²⁾ Vuoden 2018 luku.

³⁾ Vuoden 2017 luku.

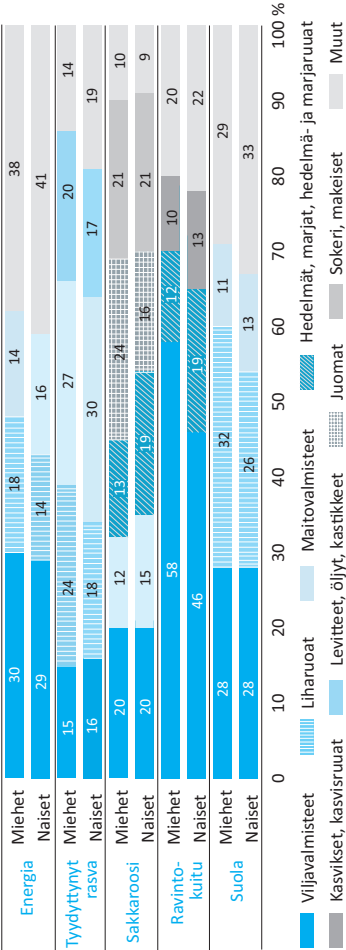
⁴⁾ Sisältää myös maustamattoman rahkan ja raejuuston.

⁵⁾ Pois lukien hedelmämeheit ja marjat.

⁶⁾ Vuodesta 2011 eteenpäin ei pakaste- ja säilykevihanneksia.

⁷⁾ Luvut eivät sisällä yksityistuontia.

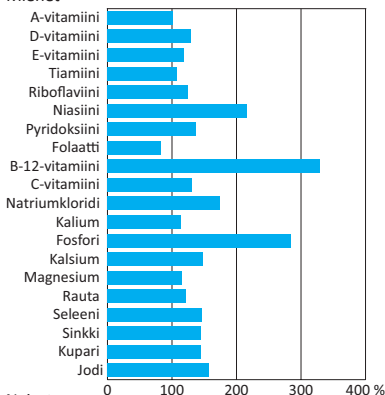
MERKITTÄVIMMÄT RAVINTOAINEIDEN LÄHTEET

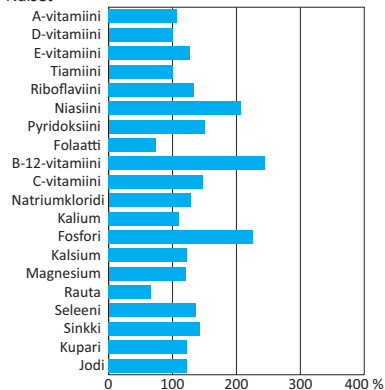
Lähde: Finravinto 2017 -tutkimus.
25–64 -vuotiaat

VITAMIINIEN JA KIVENNÄISAINEIDEN SAANTI RUUASTA SUOSITUKSIIN VERRATTUNA (% saantisuosituksista)

Miehet

Naiset

Lähde: Finravinto 2017 -tutkimus
25–64 -vuotiaat

SUOMALAISTEN PÄIVITTÄINEN ATERIOINTI (%-osuuksina)

Lapset/nuoret ⁴⁾				Työikäiset				Ikääntyneet			
Alakoulu ⁵⁾		Yläkoulu ⁶⁾		Lukio/ ammattikoulu ⁷⁾							
Pojat	Tytöt	Pojat	Tytöt	Pojat	Tytöt	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Aamupala	90	91	63 ⁸⁾	67 ⁸⁾	56	98	95	98	95	98	99
Lounas	96	94	85 ⁸⁾	73 ⁸⁾		92	93	90	93	90	92
Päivällinen	86	91	77 ⁸⁾	67 ⁸⁾		90	91	68	91	68	73
Välipala ¹⁾	70	68	29 ⁸⁾	35 ⁸⁾		90	95	95	95	95	97
Iltapala	92	87	69 ⁸⁾	64 ⁸⁾		95	93	95	93	95	94
Juoma-ateria ²⁾						96	94	90	94	90	93
Kouluateria			64	63	68	65					
Perheateriointi ³⁾			65	60	55	49					

Lähteet: Late-tutkimus 2010, Kouluterveyseystutkimus 2019, Finravinto 2017 -tutkimus

¹⁾ Lapsilla iltapäivän aikana nautittu välipala.

²⁾ Ruokailukerta, joka sisältää peikästään juomaa.

³⁾ Vuoden 2017 tieto. Illan ateria, jolloin koko perhe ruokailee yhdessä, vähintään 3 arkipäivänä viikossa.

⁴⁾ Lapsilla ja nuorilla arkipäivinä syödyt ateriat.

⁵⁾ Peruskoulun 1. ja 5. luokkalaiset.

⁶⁾ Peruskoulun 8. ja 9. luokkalaiset.

⁷⁾ Lukion ja ammattikoulun 1. ja 2. vuoden opiskelijat.

⁸⁾ Peruskoulun 8. luokkalaiset.

TERVEYSKÄYTTÄYTYMINEN 2019 (%)

	Kaikki	20–54- vuotiaat	55–74- vuotiaat	yli 75- vuotiaat
Kasviksia ja hedelmiä ravitsemussuosituksen mukaisesti käyttävät	31	29	35	30
Syö niukasti tuoreita kasviksia ¹⁾	55	52	55	64
Niukasti hedelmiä tai marjoja käyttävät	56	63	48	48
Voita tai voi-kasvisöljyseosta päivittäin ¹⁾	56	53	59	65
Alkoholia liikaa käyttävät	30	29	36	16
Tupakoi päivittäin	12	14	13	3
Lihavia BMI ≥ 30	21	19	24	19
Ei harrasta liikuntaa	21	22	16	35
Uni ²⁾				
Enintään 6 tuntia nukkuvat	15			
Unen pituuden keskiarvo (tuntia) ³⁾	7,3			

Lähde: FinSote 2018 -tutkimus, FinTerveys 2017 -tutkimus ²⁾

¹⁾ Vastausvaihtoehdot poikkesivat vuoden 2017 ATH-tutkimuksesta.

³⁾ Yli 30-vuotiaat.